

SKUPŠČINSKI DOLENSKI LIST

za občine
ČRNOMELJ,
KOČEVJE, KRŠKO,
METLIKA, NOVO
MESTO, RIBNICA
IN TREBNJE

Letnik XI.

Novo mesto, 20. junija 1974

Št. 19

VSEBINA

OBČINA KRŠKO:

193. Statut občine Krško

OBČINA ČRNOMELJ:

194. Odlok o proračunu občine Crnomelj za leto 1974

OBČINA KOČEVJE:

195. Razglas Temeljne telesno kulturne skupnosti Kočevje o sklenitvi samoupravnega sporazuma o programu skupnosti za leto 1974

196. Razglas Temeljne izobraževalne skupnosti Kočevje o sklenitvi samoupravnega sporazuma o programu skupnosti za leto 1974

197. Razglas sveta za otroško varstvo pri Temeljni izobraževalni skupnosti Kočevje o sklenitvi samoupravnega sporazuma o programu otroškega varstva za leto 1974

198. Razglas Temeljne kulturne skupnosti občine Kočevje o sklenitvi samoupravnega sporazuma o programu skupnosti za leto 1974

OBČINA KRŠKO:

199. Samoupravni sporazum o odškodnini za izkoriščeni gramoz v gramoznicah na Krškem polju

200. Popravek odloka o proračunu občine Krško za leto 1974

OBČINA RIBNICA:

201. Pravilnik o načinu delitve sredstev, zbranih s krajevnim samoprispevkom na območju občine Ribnica

OBČINA TREBNJE:

202. Odlok o oblikovanju skupine delegatov za delegiranje v zbor občin skupščine SR Slovenije

Na podlagi 185. člena Ustave socialistične republike Slovenije (Ur. list SRS, št. 6/74) je občinska skupščina Krško po predhodni javni razpravi v Socialistični zvezi delovnega ljudstva na seji občinskega zbora in na seji zbora delovnih skupnosti dne 7. 3. 1974 sprejela

STATUT OBČINE KRŠKO

I. TEMELJNA NAČELA

Izhajajoč iz ustavnih načel temeljijo družbeno ekonomski in družbeno politični odnosi v občini Krško na svobodnem združenem delu delavcev s produkcijskimi sredstvi, ki so družbena lastnina, na samoupravljanju delavcev v proizvodnji in delitvi družbenega proizvoda ter na oblasti delavskega razreda in vseh delovnih ljudi.

Družbena lastnina proizvodnih sredstev je osnova svobodnega združenega dela in položaja delavskega razreda v proizvodnji in v celoti odnosov v družbeni reprodukciji, kot tudi osnova z lastnim delom pridobljene osebne lastnine.

Človekovo delo je podlaga za gospodarjenje z družbenimi sredstvi in za prilaščanje proizvoda družbenega dela.

Osnova vseh oblik združevanja dela in sredstev družbene produkcije in samoupravne integracije združenega dela je temeljna organizacija združenega dela, kot temeljna oblika združenega dela, v kateri delavci uresničujejo svojo neodtujljivo pravico, da pri delu z družbenimi sredstvi upravljajo s svojim delom in s pogoji dela ter da odločajo o rezultatih svojega dela.

Osebnne in skupne potrebe na področju izobraževanja, znanosti, kulture, zdravstva in drugih družbenih dejavnosti zagotavljajo delovni ljudje in občani tako, da svobodno menjavajo svoje delo z delom delavcev v organizacijah združenega dela na teh področjih. Svobodno menjavo dela uresničujejo delovni ljudje in občani neposredno, po organizacijah združenega dela ter v okviru samoupravnih interesnih skupnosti.

Delavski razred in vsi delovni ljudje v občini so nosilci oblasti in upravljanja drugih družbenih zadev.

Temelj enotnega sistema samoupravljanja in oblasti delavskega razreda in vseh delovnih ljudi ter občanov je samoupravljanje delovnih ljudi v temeljnih organizacijah združenega dela, krajevnih, interesnih in drugih temeljnih samoupravnih organizacijah in skupnostih.

Delovni ljudje in občani uresničujejo osebne in skupne interese, izvršujejo politično oblast in opravljajo druge družbene zadeve v občini in v drugih družbeno-političnih skupnostih.

Družbene odnose oblikujejo delovni ljudje in občani neposredno in po delegatih v temeljnih organizacijah združenega dela, samoupravnih interesnih skupnostih, delovnih skupnostih državnih organov, družbeno-političnih organizacijah in društvih ter v drugih delovnih skupnostih, ki niso organizirane kot organizacije združenega dela, ter aktivne vojaške in civilne osebe v službi oboroženih sil SFRJ, v krajevnih skupnostih in v občinski skupščini in njenih organih.

Materialna osnova za zadovoljevanje skupnih potreb v občini je dohodek, ki ga ustvarjajo temeljne organizacije združenega dela na področju proizvodnje, temeljne organizacije združenega dela na področju storitev in delovni ljudje z osebnim delom, vključujoč tudi pogodbene organizacije združenega dela na področju obrti, kmetijstva in storitvenih dejavnosti.

Načela solidarnosti, vzajemnosti in socialističnega humanizma so osnova za zagotavljanje ekonomske in socialne varnosti delovnih ljudi v organizacijah združenega dela, v drugih organizacijah in samoupravnih skupnostih.

Ta temeljna načela so podlaga in smer za razlago statuta ter predpisov občinske skupščine in njenih organov.

II. OBČINA KRŠKO

1. člen

Občina je samoupravna in temeljna družbeno-politična skupnost, ki temelji na samoupravljanju in oblasti delavskega razreda in vseh delovnih ljudi.

V občini delovni ljudje in občani uresničujejo in zagotavljajo pogoje za svoje življenje in delo, usmerjajo družbeni razvoj, uresničujejo in usklajujejo svoje interese in zadovoljujejo skupne potrebe, izvršujejo funkcije oblasti in upravljajo druge družbene zadeve.

O uresničevanju svojih skupnih interesov, pravic in dolžnosti v občini odločajo delovni ljudje in občani, organizirani v temeljnih in drugih organizacijah združenega dela, v krajevnih, interesnih in drugih temeljnih samoupravnih organizacijah in skupnostih in v drugih oblikah samoupravnega združevanja, v družbeno-političnih organizacijah, s samoupravnim sporazumevanjem in družbenim dogovarjanjem ter v delegacijah in po delegatih v občinski skupščini ter v drugih organih samoupravljanja.

2. člen

Delovni ljudje in občani v občini izvršujejo funkcije oblasti in uresničujejo vse druge skupne interese, razen tistih, ki jih v skladu z ustavo in drugimi predpisi uresničujejo v širših družbeno-političnih skupnostih.

V občini delovni ljudje in občani zlasti:

- ustvarjajo in razvijajo materialne in druge pogoje za življenje in delo,
- spremljajo, usmerjajo in usklajujejo gospodarski in družbeni razvoj,
- določajo, usklajujejo in uresničujejo svoje skupne interese in solidarno zadovoljujejo svoje materialne, socialne, kulturne, telesno kulturne in druge skupne potrebe,
- urejajo medsebojne odnose,
- zagotavljajo in organizirajo opravljanje zadev skupnega pomena in v ta namen ustanavljajo skupne organe družbenega samoupravljanja ter organe oblasti,
- zagotavljajo neposredno izvrševanje zakonov, če to po zakonu ni v pristojnosti širših družbeno-političnih skupnosti,
- zagotavljajo uresničevanje in varstvo ustavnih svoboščin, pravic in dolžnosti delovnih ljudi in občanov,
- zagotavljajo uresničevanje enakopravnosti narodov in narodnosti,
- varujejo zakonitost ter organizirajo in opravljajo družbeno nadzorstvo,
- zagotavljajo javni red in mir, varstvo ljudi in premoženja, medsebojno poravnavanje sporov ter organizirajo in uresničujejo družbeno samozaščito,
- urejajo in organizirajo ljudsko obrambo, usklajujejo priprave na splošni ljudski odpor ter urejajo druga vprašanja s teh področij,
- skrbijo za urejanje naselij in drugega prostora, skrbijo za varstvo človekovega okolja,
- skrbijo za urejanje in smotrno izkoriščanje zemljišč in stvari v splošni rabi,
- z ustanavljanjem in organiziranjem komunalnih organizacij in služb in z gradnjo komunalnih naprav zagotavljajo zadovoljevanje življenjskih potreb delovnih ljudi in občanov na teh področjih;
- zagotavljajo in skrbijo za varstvo matere, otrok in družine, za varstvo občanov, ki niso zmožni sami skrbeti zase, skrbijo za varstvo vojaških, delovnih in drugih invalidov, borcev in žrtev fašističnega nasilja; skrbijo za zdravstveno varstvo ter socialno varnost delovnih ljudi,
- skrbijo za zdravstveno varstvo živali,
- po načelih vzajemnosti in solidarnosti zagotavljajo in združujejo sredstva za graditev stanovanj ter na samoupravni podlagi urejajo medsebojna razmerja, pravice in obveznosti pri graditvi, uporabi in gospodarjenju s stanovanji,
- razvijajo varstvo, vzgojo in izobraževanje mladine in izobraževanje odraslih, skrbijo za ustanavljanje, delovanje in razvoj kulturno prosvetnih organizacij in društev, skrbijo za varstvo in vzdrževanje kulturnih in zgodovinskih spomenikov in spominskih obeležij,
- oblikujejo kadrovske politike in zagotavljajo njeno uresničevanje; usklajujejo politiko zaposlovanja in poklicnega usmerjanja mladine,
- organizirajo in izvajajo družbeno nadzorstvo,
- uresničujejo sodelovanje z drugimi občinami in družbeno-političnimi skupnostmi,

– sodelujejo z ustreznimi tujimi in mednarodnimi organi in organizacijami ter lokalnimi skupnostmi tujih držav v okviru sprejete zunanje politike Socialistične federativne republike Jugoslavije in mednarodnih pogodb.

3. člen

Občina je pravna oseba.
Sedež občine je v Krškem.

4. člen

Občina ima svoj pečat v obliki kroga in obsega grb in ime SR Slovenije in občine.

5. člen

Območje občine Krško določa zakon. Zakon določa tudi pogoje in postopek za spremembe meja ali za združitev z drugo občino.

6. člen

V občini Krško so naslednja naselja:

1. Anovec
2. Anže
3. Apnenik pri Velikem Trnu
4. Ardro pod Velikim Trnom
5. Ardro pri Raki
6. Armeško
7. Avguštine
8. Brege
9. Brestanica
10. Brezje pri Dovškem
11. Brezje pri Raki
12. Brezje pri Senušah
13. Brezje pri Podbočju
14. Brezovica pri Podbočju
15. Brezovska gora
16. Brlog pri Podbočju
17. Brod pri Podbočju
18. Bučerca
19. Celine
20. Cesta nad Krškim
21. Cirje
22. Črešnjevce pri Oštrcu
23. Črešnjevce nad Pijavskim
24. Čretež pri Krškem
25. Črneča vas
26. Dalce
27. Dedni vrh
28. Dobe
29. Dobrava ob Krki
30. Dobrava pod Rako
31. Dobrava pri Kostanjevici
32. Dobrova pri Senovem
33. Dol pri Podbočju
34. Dolenja Lepa vas
35. Dolenja vas pri Krškem
36. Dolenja vas pri Raki
37. Dolga Raka
38. Dolnja Prekopa
39. Dolnji Leskovci
40. Dolšce
41. Dovško
42. Drenovec pri Leskovcu
43. Drnovo
44. Dunaj
45. Frluga
46. Globočice pri Kostanjevici
47. Gmajna pri Raki
48. Golek pri Krškem
49. Goli vrh pri Raki
50. Gora nad Krškim
51. Gornja Lepa vas
52. Gorenja vas pri Leskovcu
53. Gorenje Dole
54. Gorenje Pijavsko
55. Gorenji Leskovec
56. Gorica pri Krškem
57. Gorica pri Raztezu
58. Gornja Prekopa

59. Gradec pri Podbočju
 60. Gradnje
 61. Gradišče pri Raki
 62. Grič pri Kostanjevici na Krki
 63. Gržeča vas
 64. Gunte
 65. Hrastek
 66. Ivandol
 67. Ivanjše
 68. Jablanica
 69. Jelenik
 70. Jelše pri Krškem
 71. Jelševce pri Velikem Trnu
 72. Kalce
 73. Kalce-Naklo
 74. Kališevce
 75. Karlče
 76. Kobile
 77. Kočarija
 78. Kočno pri Velikem Trnu
 79. Koprivnica
 80. Koprivnik pri Krki
 81. Koritnica pri Raki
 82. Kostanjek
 83. Kostanjevica na Krki
 84. Kremen
 85. Krško
 86. Kržišče pri Raki
 87. Leskovec pri Krškem
 88. Libelj
 89. Libna
 90. Loke pri Krškem
 91. Lokve pri Brestanici
 92. Lomno
 93. Malence
 94. Male Vodenice
 95. Mali Kamen
 96. Mali Koren
 97. Mali Podlog
 98. Mali Trn
 99. Malo Mraševo
 100. Mikote
 101. Mladje
 102. Mrčna sela
 103. Mrtvice pri Krškem
 104. Nemška gora
 105. Nemška vas pri Velikem Trnu
 106. Nova gora pri Velikem Trnu
 107. Orehovec pri Kostanjevici na Krki
 108. Osredek pri Trški gori
 109. Oštrc
 110. Pesje pri Krškem
 111. Pijana gora
 112. Planina pri Raki
 113. Planina pri Podbočju
 114. Pleterje pri Krškem
 115. Podbočje
 116. Podlipa pri Raki
 117. Podstrm
 118. Podulce
 119. Površje
 120. Premagovci
 121. Presladol
 122. Pristava ob Krki
 123. Pristava pod Rako
 124. Pristava pri Leskovcu
 125. Prušnja'vas
 126. Raka
 127. Ravne pri Zdolah
 128. Ravno pri Raki
 129. Ravni
 130. Raztez
 131. Reštanj
 132. Rožno
 133. Ržišče pri Kostanjevici na Krki
 134. Sajevice
 135. Sela pri Raki

136. Selce pri Leskovcu
 137. Selo pri Podbočju
 138. Senovo
 139. Senožete nad Krškim
 140. Senuše
 141. Slinovce
 142. Slivje pri Podbočju
 143. Smečice
 144. Smednik
 145. Spodnja Libna
 146. Spodnje Dole
 147. Spodnje Pijavško
 148. Spodnji Stari grad
 149. Srednje Arto
 150. Srednje Pijavško
 151. Sremič
 152. Stari grad pri Vidmu
 153. Stari grad v Podbočju
 154. Stolovnik
 155. Stranje pod Bohorjem
 156. Straža pri Krškem
 157. Straža pri Raki
 158. Strmo rebro
 159. Šedem
 160. Šutna pri Podbočju
 161. Trška gora nad Krškim
 162. Velika vas pri Krškem
 163. Velike Vodenice
 164. Veliki Dol pri Koprivnici
 165. Veliki Kamen
 166. Veliki Koren
 167. Veliki Podlog
 168. Veliki Trn
 169. Veliko Mraševo
 170. Veniše
 171. Videm pri Raki
 172. Vihre
 173. Vrbje pri Kostanjevici na Krki
 174. Volovnik
 175. Vrbina
 176. Vrh pri Površju
 177. Vrhulje
 178. Vrtača pri Kostanjevici na Krki
 179. Zaboršt pri Kostanjevici na Krki
 180. Zabukovje pri Raki
 181. Zaloke
 182. Zdole pri Krškem
 183. Žabjek pri Podbočju
 184. Žadovinec
 185. Ženje.

7. člen

V občini Krško uresničujejo svoje pravice in dolžnosti delovni ljudje in občani, ki živijo ali delajo na območju občine.

Občina Krško lahko zašlužnim delovnim ljudem, samoupravnim organizacijam in skupnostim podeljuje priznanja.

8. člen

Občina praznuje 4. julija občinski praznik v spomin prvih padlih krških borcev, borcev NOV iz območja občine ter vrnitve konfinirancev, internirancev in izseljencev iz taborišč.

Senovo s svojim območjem praznuje 9. februarja krajevni praznik v spomin prihoda XIV. divizije.

Kostanjevica na Krki s svojim območjem praznuje 21. oktobra krajevni praznik v spomin na streljanje talcev.

Ostala krajevna središča imajo lahko svoje krajevne praznike.

III. DRUŽBENO – EKONOMSKA UREDITEV

I. DRUŽBENO-EKONOMSKI POLOŽAJ DELOVNIH LJUDI
V ZDRUŽENEM DELU

9. člen

Socialistična družbeno-ekonomska ureditev v občini temelji na svobodnem združenem delu delavcev s produkcijskimi sredstvi, ki so družbena lastnina, in samoupravljanju delavcev v proizvodnji in

delitvi družbenega proizvoda v temeljnih in drugih organizacijah združenega dela in v celoti odnosov v družbeni reprodukciji.

10. člen

Delo in rezultati dela določajo na podlagi enakih pravic in odgovornosti materialni in družbeni položaj človeka.

Nihče si ne more niti neposredno niti posredno pridobivati materialnih in drugačnih koristi z izkoriščanjem tujega dela.

Nihče ne sme na nikakršen način onemogočati in ne omejevati delavca, da ne bi enakopravno z drugimi delavci odločal o svojem delu ter o pogojih in rezultatih svojega dela.

11. člen

Produksijska sredstva in druga sredstva združenega dela, proizvodi združenega dela in z družbenim delom doseženi dohodek, sredstva za zadovoljevanje skupnih in splošnih družbenih potreb, naravna bogastva in dobrine v splošni rabi so družbena lastnina.

12. člen

Vsakemu delavcu v združenem delu s sredstvi, ki so družbena lastnina, je kot njegova neodtujljiva pravica zajamčeno, da uresničuje pravico dela s sredstvi, ki so družbena lastnina v temeljni organizaciji združenega dela, v kateri dela, in v vseh drugih oblikah združevanja dela in sredstev skupno in enakopravno z drugimi delavci odloča o delu in poslovanju organizacije združenega dela ter o zadevah in sredstvih v vseh odnosih družbene reprodukcije, da ureja medsebojna razmerja pri delu, odloča o dohodku, ki ga doseže v različnih oblikah združevanja dela in sredstev in si pridobiva osebni dohodek.

V nasprotju z ustavo in s statutom je vsak akt in vsako dejanje, s katerim bi bile kršene te pravice delavcev.

13. člen

Temeljna organizacija združenega dela je temeljna oblika združenega dela, v kateri delavci neposredno in enakopravno uresničujejo svoje družbeno-ekonomske in druge samoupravne pravice in odločajo o drugih vprašanih svojega družbeno-ekonomskega položaja.

14. člen

Delavci v združenem delu, ki uresničujejo pravice dela z družbenimi sredstvi, so vzajemno odgovorni, da v svojem skupnem in splošnem družbenem interesu uporabljajo ta sredstva družbeno in ekonomsko smotrno in jih kot materialno osnovo svojega in celotnega družbenega dela nenehno obnavljajo in povečujejo in izboljšujejo ter vestno izpolnjujejo svoje delovne obveznosti.

15. člen

O vsem dohodku ter rezultatu skupnega dela delavcev v temeljni organizaciji združenega dela in celotnega družbenega dela, odločajo delavci v temeljnih organizacijah združenega dela v skladu s svojimi pravicami in odgovornostmi do drugih delavcev v združenem delu in do družbene skupnosti v celoti.

Delavci v temeljni organizaciji združenega dela razporejajo dohodek za svojo osebno, skupno in splošno porabo, za razširjenje materialne osnove združenega dela in za rezerve.

16. člen

Vsakemu delavcu gre iz dohodka temeljne organizacije združenega dela v skladu z načelom delitve po delu in v skladu z rastjo produktivnosti njegovega in celotnega družbenega dela ter z načelom solidarnosti delavcev v združenem delu osebni dohodek za zadovoljevanje njegovih osebnih, skupnih in splošnih družbenih potreb, ki ustrezajo rezultatu njegovega dela in osebnega prispevka, ki ga je s svojim živim in minulim delom k povečanju dohodka temeljne organizacije združenega dela.

17. člen

Temeljna in druga organizacija združenega dela ter druga družbeno pravna oseba odgovarja za svoje obveznosti z družbenimi sredstvi, s katerimi razpolaga.

18. člen

Proti organizaciji združenega dela in skupnosti ali drugemu združenju teh organizacij, v katerih je bistveno moteno uresničevanje samoupravnih pravic delavcev ali ki ne izpolnjujejo svojih z zakonom določenih obveznosti ali huje škodujejo družbenim interesom, se lahko pod pogoji in po postopku, določenem z zakonom, uporabi z zakonom določeničasni ukrepi. Kadar je neogibno, da bi

se odpravili taki pojavi, se lahko s temi ukrepi začasno omeji uresničevanje posameznih samoupravnih pravic delavcev oziroma pravic organizacije ali združenja in njenih organov.

2. DRUŽBENO NAČRTOVANJE

19. člen

Občina na podlagi dogovorov o skupnih interesih in ciljih gospodarskega in družbenega razvoja v občini, regiji in republici ter na podlagi načrtov ter programov za delo in razvoj organizacij združenega dela, samoupravnih interesnih skupnosti in drugih samoupravnih organizacij in skupnosti sprejema svoje družbene načrte, v katerih upošteva skupaj ocenjene možnosti in pogoje za razvoj.

Družbeni načrt občine določa skupno razvojno politiko, smernice in okvire za ukrepe ekonomske politike ter za upravne in organizacijske ukrepe, s katerimi se zagotavljajo možnosti za njihovo uresničevanje.

20. člen

Občina ima kratkoročne, srednjeročne in dolgoročne družbene načrte.

Sestavni del letnega družbenega načrta je splošna bilanca, ki vsebuje globalna razmerja delitve ustvarjenega dohodka, splošne in skupne potrošnje ter pomeni instrument za uskladitev vseh oblik potrošnje.

21. člen

Družbeni načrt občine sprejme občinska skupščina.

Osnutek družbenega načrta mora občinska skupščina dati v javno razpravo delovnim ljudem v temeljnih organizacijah združenega dela ter v drugih samoupravnih organizacijah in skupnostih.

22. člen

V okviru medobčinskega sodelovanja lahko občina z eno ali več občin sprejema skupne razvojne načrte, v katerih določijo politiko razvoja teh območij, regij oziroma posameznih dejavnosti na teh območjih.

23. člen

Delavci v organizacijah združenega dela ter delovni ljudje v drugih samoupravnih organizacijah in skupnostih ter njihovi organi so odgovorni za uresničevanje skupnih interesov in ciljev, določenih v načrtih in programih za delo in razvoj svojih organizacij in skupnosti, kot tudi skupnih interesov in ciljev, določenih v družbenih načrtih, samoupravnih sporazumih in družbenih dogovorih, ki so jih sklenili z drugimi samoupravnimi organizacijami in skupnostmi in so v okviru svojih pravic in obveznosti dolžni ukreniti in storiti, kar je potrebno, da bi bili ti interesi in cilji doseženi.

Občinska skupščina in njeni organi so v okviru svojih pravic in dolžnosti odgovorni, da s predpisi in ukrepi, ki jih izdajajo za uresničevanje družbenih načrtov, zagotovijo splošne pogoje za kar najbolj skladen in stabilen razvoj, da s temi pogoji kar najpopolneje uskladijo posebne interese in samostojno delovanje organizacij združenega dela ter drugih samoupravnih organizacij in skupnosti s skupnimi interesi in razvojnimi cilji občine in drugih družbeno-političnih skupnosti, določenih v družbenih načrtih.

3. SREDSTVA OBČINE

24. člen

Zaradi izenačevanja pogojev gospodarjenja in skladnega razvoja v občini usklajujejo delovni ljudje v občini in samoupravnih interesnih skupnostih obveznosti temeljnih organizacij združenega dela, delovnih ljudi in občanov in v občini sestavljajo splošno bilanco sredstev, iz katere so razvidne te obveznosti do vseh oblik splošne in skupne porabe.

25. člen

Za zadovoljitev splošnih družbenih potreb plačujejo delavci iz dohodka temeljne organizacije združenega dela in iz svojih osebnih dohodkov, občani pa iz svojih osebnih dohodkov, drugih dohodkov ter premoženja davke, takse in druge davščine, ki se zbirajo v proračunih družbeno-političnih skupnosti.

26. člen

V okviru z zakonom določenega sistema, virov in vrst davkov, taks in drugih dajatev delovni ljudje samostojno odločajo o obsegu in načinu financiranja splošnih družbenih potreb v občini.

Obseg, višina in namen dohodkov za splošne družbene potrebe v občini se določa s proračunom občine.

27. člen

Združevanje sredstev za splošne potrebe v občini temelji na skupni oceni potreb občine v skladu z njihovimi družbenimi načrti.

28. člen

Za zadovoljevanje skupnih potreb v občini združujejo delavci in drugi delovni ljudje v organizacijah združenega dela, v drugih samoupravnih organizacijah in skupnostih, društvi in samoupravnih interesnih skupnostih v občini sredstva s samoupravnim sporazumevanjem.

Vzporedno s samoupravnim sporazumevanjem o združevanju sredstev delovni ljudje odločajo tudi o njihovi uporabi.

29. člen

Občinska skupščina lahko za financiranje skupnih potreb razpiše javno posojilo. Javno posojilo se razpiše z odlokom, ki mora določiti namen posojila, njegovo višino in druge podatke o posojilnih pogojih.

Vpisniki javnega posojila so lahko delovni ljudje, organizacije združenega dela, samoupravne interesne skupnosti ter druge organizacije in skupnosti.

30. člen

Dohodke za zadovoljevanje splošnih družbenih potreb v občini razporeja občinska skupščina s proračunom. Razpored sredstev za posamezne namene mora biti usklajen s predvidenimi potrebami in predvidenimi dohodki občine.

31. člen

Predlog proračuna določi izvršni svet. Po opravljeni javni razpravi sprejme proračun občinska skupščina.

Če občinska skupščina ni upoštevala predlogov in pripomb javne razprave, obvesti o svojih stališčih posamezne predlagatelje. Stališče občinske skupščine mora biti obrazloženo.

32. člen

Organi in organizacije, ki jim sredstva za delo zagotavlja občina iz proračuna, so dolžni občinski skupščini predložiti svoj program dela in potrebne utemeljitve o vrsti, vsebini in obsegu nalog, o pogojih dela in drugih okoliščinah, ki so pomembne za določanje višine sredstev, ter poročilo o načinu porabe teh sredstev.

33. člen

Za financiranje posameznih družbenih potreb, obveznosti in nalog, ki terjajo trajno zagotavljanje finančnih sredstev in posebne organe upravljanja, se v skladu z zakonom lahko ustanovijo skladi.

34. člen

Delovni ljudje in občani v temeljnih organizacijah združenega dela in krajevnih skupnostih lahko dajejo pobude za ustanovitev namenskih skladov in udeležbo lastnih sredstev.

4. GOSPODARSKE IN DRUŽBENE DEJAVNOSTI

35. člen

Občina usmerja razvoj gospodarskih dejavnosti, spremlja in analizira poslovanje organizacij združenega dela, ki opravljajo gospodarsko dejavnost, jih spodbuja in podpira pri ukrepih za povečanje proizvodnje in produktivnosti dela pri uvajanju sodobne tehnologije in boljše organizacije dela in ekonomičnosti poslovanja.

36. člen

Občina spodbuja poslovno-tehnično sodelovanje, ekonomsko in tehnično kooperacijo in integracije, skupna vlaganja in druge oblike združevanja dela in sredstev.

Občina sodeluje pri ustvarjanju pogojev za razvoj gospodarskih dejavnosti v skladu s politiko razvoja teh dejavnosti, določeno v družbenih načrtih.

37. člen

Kadar je poslovanje organizacij združenega dela, ki opravljajo gospodarsko dejavnost, nenadomestljiv pogoj za življenje in delo občanov ali za delo drugih organizacij na določenem območju, se z odlokom občinske skupščine, ki temelji na zakonu, uredi način uresničevanja posebnega družbenega interesa v teh organizacijah.

Posebni družbeni interes in način njegovega uresničevanja uveljavljajo delovni ljudje in občani s samoupravnimi sporazumi in družbenimi dogovori v organizacijah združenega dela, v krajevnih skupnostih, v samoupravnih interesnih skupnostih in s predpisi, oziroma ukrepi občinske skupščine.

38. člen

Svoje osebne in skupne potrebe po storitvah in proizvodih komunalnih gospodarskih dejavnosti zadovoljujejo delovni ljudje in občani v skladu z odlokom občinske skupščine na podlagi zakona, pa tudi v okviru samoupravne interesne skupnosti določenę komunalne dejavnosti, ki jo ustanovijo s samoupravnim sporazumom, oziroma z družbenim dogovorom in v kateri povezujejo svoja sredstva in določajo namen uporabe teh sredstev ter uresničujejo druge skupne interese.

39. člen

Delovni ljudje in občani v občini samostojno rešujejo svoje stanovanjske potrebe ter z družbenimi dogovori, samoupravnimi sporazumi in pogodbami po načelih vzajemnosti in solidarnosti zagotavljajo in združujejo sredstva za ta namen ter urejajo medsebojna razmerja, pravice in obveznosti.

Svoje interese pri graditvi, uporabi in gospodarjenju s stanovanji in pri združevanju sredstev za te namene uresničujejo delovni ljudje v občini samostojno na zborih stanovalcev, v hišnih svetih in v samoupravni stanovanjski skupnosti.

40. člen

Občina načrtuje in zagotavlja razvoj stanovanjske graditve, sprejema urbanistično dokumentacijo, zagotavlja smotno izkoriščanje stavbnega zemljišča in povezuje vse dejavnike, ki sodelujejo pri gradnji stanovanj.

Občinska skupščina lahko z odlokom na podlagi zakona predpiše obveznost organizacij združenega dela in drugih zavezancev, da iz dohodka izločajo in združujejo sredstva za graditev stanovanj in za pomoč delovnim ljudem z nižjimi dohodki pri graditvi in uporabi stanovanj.

Občina posveča posebno skrb stanovanjskim potrebam delovnih ljudi in občanov in družin, ki so po ustavi in zakonu deležne posebne družbene pomoči.

41. člen

Delovni ljudje v občini posvečajo posebno skrb razvoju turistične dejavnosti, ki se organizirano opravlja v okviru turističnih društev in zveze v skladu s socialistično ekonomiko, po sodobnih načelih zdravstva in urbanizma, po socialnih potrebah in kulturnih težnjah.

42. člen

Za organizirano zadovoljevanje svojih osebnih in skupnih potreb po storitvah družbenih dejavnosti na področju vzgoje in izobraževanja, kulture, telesne kulture, zdravstva, socialnega varstva, varstva otrok, zdravstvenega varstva živali in drugih družbenih dejavnosti ustanavljajo delovni ljudje neposredno in po svojih organizacijah združenega dela ter po drugih organizacijah in skupnostih z delavci v organizacijah združenega dela, ki opravljajo te dejavnosti, samoupravne interesne skupnosti.

V samoupravnih interesnih skupnostih delovni ljudje uresničujejo svobodno menjavo dela, enakopravno in sporazumno odločajo o opravljanju družbenih dejavnosti v skladu s skupnimi interesi, določajo politiko razvoja, združujejo sredstva za pospeševanje teh dejavnosti in opravljajo druge zadeve ali uresničujejo druge skupne interese, ki izvirajo iz narave odnosov na področjih, za katera se ustanavljajo samoupravne interesne skupnosti.

43. člen

Delovni ljudje in občani v občini skrbijo za vzgojo in varstvo otrok. V ta namen določajo politiko razvoja otroškega varstva, zagotavljajo materialna sredstva za delovanje in razvoj otroškega varstva, skrbijo za usposabljanje strokovnih delavcev za delo na

področju otroškega varstva ter opravljajo druge zadeve in uresničujejo druge skupne interese na področju družbenega varstva otrok.

44. člen

Delovni ljudje in občani v občini skrbijo za vzgojo in izobraževanje mladine in za izobraževanje odraslih, določajo politiko razvoja vzgoje in izobraževanja, s sistemom štipendiranja in kreditiranja ter z drugimi načini skrbijo za izenačevanje materialnih pogojev za uresničevanje pravice do izobraževanja in opravljajo druge zadeve in uresničujejo druge skupne interese, v kolikor se ne uresničujejo v širši družbeno-politični skupnosti.

Občina ustanavlja vzgojnoizobraževalne organizacije in zagotavlja pogoje za njihovo delo.

45. člen

Delovni ljudje in občani v občini razvijajo kulturno prosvetno dejavnost, skrbijo za ustanavljanje in delovanje kulturnoprosvetnih organizacij in društev, pospešujejo zlasti delovanje amaterske in tiste kulturno prosvetne dejavnosti, ki zajema širši krog delovnih ljudi, skrbijo za varstvo in vzdrževanje kulturnih in zgodovinskih spomenikov in spominskih obeležij ter opravljajo druge zadeve in uresničujejo druge skupne interese na področju kulture in prosvete, kolikor se ne uresničujejo v širši družbeno-politični skupnosti.

46. člen

Delovni ljudje in občani v občini skrbijo za razvoj telesnokulturne dejavnosti, zlasti v vzgojnovarstvenih zavodih, šolah, organizacijah združenega dela in v množičnih telesnokulturnih organizacijah, zagotavlja sredstva za delo teh organizacij ter za gradnjo in vzdrževanje telesnovzgojnih objektov ter opravljajo druge zadeve in uresničujejo druge skupne interese na področju telesne kulture, kolikor se ne uresničujejo v širši družbeno-politični skupnosti.

47. člen

Delovni ljudje in občani v občini pospešujejo razvoj zdravstvene službe in skrbijo za zdravstveno varstvo prebivalstva, predvsem pa mater, otrok in mladine.

Posebno skrb posvečajo preventivnemu zdravstvenemu varstvu, odstranjevanju posledic obolenj in invalidnosti ter zagotavljajo ugodne higienske razmere za življenje in delo.

Delovnim ljudem, ki po veljavnih predpisih niso zavarovani in sami niso zmožni kriti stroškov zdravstvenega varstva, zagotavlja občina plačilo stroškov za zdravstvene storitve v skladu s svojimi predpisi.

Občina skrbi, da zdravstveni zavodi in službe na območju občine izvajajo zdravstveno varstvo v skladu s predpisi in programom razvoja zdravstvenega varstva in tako zadovoljujejo potrebe delovnih ljudi po zdravstvenem varstvu.

Delovni ljudje in občani pospešujejo razvoj veterinarske službe in skrbijo za zdravstveno varstvo živali, s tem pa tudi za zdravstveno varstvo ljudi.

Občina skrbi, da veterinarski zavodi in službe na območju občine izvajajo zdravstveno varstvo živali v skladu s predpisi in programom razvoja zdravstvenega varstva živali ter tako zadovoljujejo potrebe delovnih ljudi in občanov po zdravstvenem varstvu živali.

48. člen

Delovni ljudje in občani v občini skrbijo za socialno varnost delovnih ljudi, za organizirano nudenje raznih oblik pomoči delovnim ljudem, ki so potrebni posebne družbene skrbi in varstva ter za odpravljanje vzrokov za nastanek socialnih problemov. Zagotavljajo materialno osnovo službam in dejavnostim, ki zadovoljujejo socialne potrebe delovnih ljudi ter ustvarjajo pogoje za usposobitev za delo in samostojno življenje oseb, ki so pod posebnim družbenim varstvom.

Posebno pozornost posvečajo varstvu otrok, matere in družine vojaških, delovnih in drugih invalidov ter varstvu občanov, ki niso zmožni sami skrbeti zase, za svoje pravice in koristi.

Delovnim ljudem, ki nimajo nikakršnih virov dohodkov, se zagotavljajo v skladu s predpisi občinske skupščine najnujnejša sredstva za preživljanje.

49. člen

Delovni ljudje v občini posvečajo posebno skrb udeležencem narodnoosvobodilne vojne in članom njihovih družin.

V skladu s predpisi občinske skupščine zagotavljajo sredstva za priznavalnino in družbeno pomoč borcem NOV in ožjim članom

njihovih družin, ki nimajo zadostnih sredstev za dostojno preživljanje, zagotavljajo zdravstveno zaščito vsem tistim borcem in njihovim družinskim članom, ki tega varstva nimajo iz kakršnegakoli drugega naslova, dajejo borcem NOV družbeno pomoč za zdravljenje in rekreacijo, skrbijo za rehabilitacijo invalidov in zaposlovanje nezaposlenih borcev ter zagotavljajo pomoč otrokom padlih borcev NOV, ki niso sposobni za pridobitno delo.

5. KADROVSKA POLITIKA

50. člen

Delovni ljudje in občani v organizacijah združenega dela, krajevnih skupnostih, samoupravnih interesnih skupnostih, družbeno-političnih organizacijah in drugih samoupravnih organizacijah in skupnostih so nosilci kadrovske politike v občini.

Delovni ljudje in občani vodijo kadrovske politiko v skladu z načelom demokratične samoupravne kadrovske politike ter uresničujejo družbene cilje in načela:

- kadrovska politika je sestavni del družbenega razvoja občine,
- kadrovska politika je neodtujljiva samoupravna pravica delovnih ljudi,
- temeljni cilj kadrovske politike je razvoj človeka kot svobodne socialistične osebnosti, ki ustrezno svojim sposobnostim in pridobljenem znanju sodeluje pri ustvarjanju in porabi dobrin.
- delovna mesta se zasedajo z ustreznimi usposobljenimi kadri.

51. člen

Za uresničitev družbenih ciljev in načel kadrovske politike delovni ljudje in občani zlasti:

- sprejemajo letne, srednjeročne in dolgoročne kadrovske programe,
- sprejemajo programe strokovnega, idejnopolitičnega, družbenoekonomskega in splošnega izobraževanja kadrov,
- določajo strukturo kadrov, ki je potrebna za dolgoročni razvoj organizacije združenega dela,
- določajo in razporejajo sredstva za izobraževanje kadrov,
- določajo merila in pogoje za kadrovanje na odgovorna delovna mesta,
- skrbijo, da so za zahtevne družbene in proizvodne funkcije izbrani delavci z zahtevnimi sposobnostmi, znanjem, družbenopolitičnimi in moralnoetičnimi kvalitetami,
- spremljajo uresničevanje kadrovske politike.

52. člen

Za uspešnejše uresničevanje kadrovske politike delovni ljudje in občani sklepajo družbene dogovore, s katerimi samoupravno urejajo in usklajujejo družbeno-ekonomske in druge odnose pri izvajanju kadrovske politike.

IV. LJUDSKA OBRAMBA IN DRUŽBENA SAMOZAŠČITA

1. LJUDSKA OBRAMBA

53. člen

V skladu s temelji sistema obrambe socialistične federativne republike Jugoslavije in z obrambnim načrtom SR Slovenije občina ureja in organizira, v vojni pa vodi splošni ljudski odpor na svojem ozemlju.

V ta namen izdela in dopolnjuje obrambni načrt in v skladu z njim usmerja obrambne priprave prebivalstva, gospodarstva in družbenih dejavnosti in njihovo delo v vojnih razmerah, ustanavlja in vodi enote in službe teritorialne obrambe, usmerja obrambne priprave krajevnih skupnosti, organizacij združenega dela in drugih organizacij in skupnosti, organizira in vodi civilno zaščito ter izvršuje druge naloge, pomembne za ljudsko obrambo.

Učinkovitost splošnega ljudskega odpora se zagotavlja z vključevanjem vseh človeških in materialnih zmogljivosti in sredstev v obojeni boj in vse druge oblike odpora zoper napadalca.

54. člen

Občina uresničuje svoje pravice in dolžnosti na področju splošnega ljudskega odpora na podlagi ustave SFRJ in ustave SR Slovenije ter v skladu z odgovarjajočimi zveznimi in republiškimi zakoni.

55. člen

Organizacije združenega dela, interesne in druge samoupravne organizacije in skupnosti izdelajo svoje obrambne načrte in izvajajo priprave za delo in zaščito v vojnih razmerah v skladu z obrambnimi načrti, ukrepi in smernicami občine, republike in federacije. V vojni organizirajo proizvodnjo in storitve oziroma izvajajo drugo dejavnost po svojem obrambnem načrtu in zagotavljajo, da se v delo za oborožene sile ter obrambo in zaščito vključijo vse njihove materialne in druge zmogljivosti, napadalcu pa onemogoči njihova uporaba in izkoriščanje.

56. člen

Delovni ljudje in občani neposredno sodelujejo pri oblikovanju politike in načrtov ter izvajanju priprav na splošni ljudski odpor v krajevni skupnosti in organizaciji združenega dela ali drugi temeljni organizaciji ali skupnosti, prek svojih delegacij pa v občini, republiki in federaciji.

57. člen

V krajevni skupnosti se delovni ljudje in občani neposredno organizirajo in usposablajo za splošni ljudski odpor, za varstvo in reševanje prebivalstva in materialnih dobrin pred vojnimi učinki ter za izvrševanje nalog, ki so določene z zakonom in statutom ter obrambnim načrtom občine.

V vojni krajevne skupnosti organizirajo in izvajajo splošni ljudski odpor in skrbijo ter zagotavljajo, da se v oborožen boj in druge oblike odpora vključijo vsi občani in vse materialne in druge zmogljivosti.

Vojno organizacijo in naloge v splošnem ljudskem odporu določijo krajevne skupnosti v svojih statutih in obrambnih načrtih.

58. člen

Organizacije združenega dela, interesne in druge samoupravne organizacije in skupnosti izdelajo svoje obrambne načrte in izvajajo priprave za delo v vojnih razmerah v skladu z obrambnimi načrti, ukrepi in smernicami občine, republike in federacije. V vojni organizirajo proizvodnjo in storitve oziroma izvajajo drugo dejavnost po svojem obrambnem načrtu in zagotavljajo, da se v delu za oborožene sile in splošni ljudski odpor vključijo vse njihove materialne in druge zmogljivosti, napadalcu pa onemogoči njihova uporaba in izkoriščanje.

59. člen

Za izvajanje obrambnih priprav ustanovijo krajevne skupnosti in organizacije združenega dela ter druge organizacije in skupnosti svoje odbore za splošni ljudski odpor.

Imenujejo jih sveti krajevnih skupnosti oziroma najvišji organi samoupravljanja drugih organizacij in skupnosti.

60. člen

V krajevni skupnosti delovni ljudje in občani neposredno organizirajo in izvajajo priprave za vse oblike splošnega ljudskega odpora, civilne zaščite in dejavnosti v vojni.

61. člen

S statutom krajevne skupnosti se določijo organizacije in naloge priprav na splošni ljudski odpor in družbeno samozaščito v skladu z ustavo, zakonom in tem statutom, zlasti pa:

- usposabljanje prebivalstva za obrambo in zaščito;
- organizacija in pouk enot civilne zaščite in izvajanje ukrepov za zaščito in reševanje prebivalstva ter materialnih dobrin;
- sprejemanje obrambnega načrta krajevne skupnosti;
- usmerjanje priprav za obrambo in zaščito v stanovanjskih in drugih zgradbah;
- način financiranja priprav za obrambo in zaščito.

Civilna zaščita je del splošne ljudske obrambe za varstvo in reševanje prebivalstva in materialnih dobrin v miru in vojni. Tvorijo jo enote in štabi za civilno zaščito, ki se po odloku občinske skupščine ustanovijo v občini, krajevnih skupnostih in organizacijah združenega dela, lahko pa se ustanovijo tudi v naseljih, stanovanjskih hišah in drugih objektih.

Enote in štabi za civilno zaščito se usposablajo v miru in varujejo ter rešujejo prebivalstvo in materialne dobrine pred vojnimi učinki in ob naravnih in drugih hudih nesrečah.

Civilno zaščito v občini, krajevnih skupnostih ter organizacijah združenega dela vodijo štabi za civilno zaščito.

Ob hudih nesrečah štab za civilno zaščito odredi mobilizacijo enot civilne zaščite, občanov in materialnih sredstev, predsednik

občinske skupščine pa lahko tudi mobilizacijo enot in služb teritorialne obrambe za preprečevanje posledic hude nesreče in za reševanje prebivalstva in njihovega imetja.

62. člen

Občinska skupščina ima svet za ljudsko obrambo, katerega sestavo in pristojnost določa zakon.

63. člen

Med vojno odloča o vprašanjih in pristojnosti občinske skupščine, če se ta ne more sestati, predsedstvo občinske skupščine, katerega sestavo in pristojnost določa zakon.

Predsedstvo občinske skupščine predloži sprejete splošne akte v potrditev občinski skupščini, brž ko se ta lahko sestane.

64. člen

Upravne in strokovne zadeve s področja splošnega ljudskega odpora opravlja upravni organ, pristojen za zadeve narodne obrambe, v kolikor ni za opravljanje posameznih zadev z veljavnimi predpisi določena pristojnost drugih organov.

2. DRUŽBENA SAMOZAŠČITA

65. člen

Družbeno samozaščito v občini zagotavljajo in uresničujejo delovni ljudje:

– s svojo neposredno in stalno dejavnostjo za varovanje socialistične samoupravne družbene ureditve, za spoštovanje in uresničevanje svojih z ustavo, zakoni, samoupravnimi in družbenimi dogovori in drugimi samoupravnimi akti določenih pravic in dolžnosti ter odkrivanjem in preprečevanjem dejanj, usmerjenih na njihovo kršenje ali izpodkopavanje;

– z organiziranim in stalnim delovanjem za razvijanje splošne varnosti, kulture in zavesti o svojih pravicah in dolžnostih za zagotavljanje varnosti človeka in družbe;

– z določanjem načina in organiziranih oblik uresničevanja družbene samozaščite, pravil ravnanja, družbenih ter moralnih sankcij v samoupravnih aktih TOZD, krajevnih in interesnih skupnostih, pravil organizacij ter društev na temelju ustave, statuta občine in drugih aktov.

66. člen

Uresničevanje pravil in dolžnosti družbene samozaščite v TOZD, krajevnih interesnih skupnostih, družbeno-političnih organizacijah, društvih in v občinski skupščini zagotavljajo delovni ljudje z določanjem:

– organiziranja oblik zavarovanja družbene lastnine in drugih vrednot, ki jih upravljajo in s katerimi razpolagajo;

– organiziranjem delavske kontrole in drugih oblik družbenega nadzora za krepitev zakonitosti in samoupravnega reda;

– organiziranih oblik zavarovanja izpostavljenih delovnih mest, kriterijev za njihovo zasedbo ter določanjem odgovornosti posameznikov glede na njihovo mesto v organizaciji in delitvi dela;

– pravil varovanja državne, uradne in poslovne skrivnosti in njihovega izvrševanja;

– ukrepov fizičnega in tehničnega zavarovanja pomembnejših objektov in imovine;

– pravil ravnanja v primeru odkritja družbeno nemoralnih pojavov ali izrednih varnostnih situacijah;

– pravil komuniciranja s tujimi državljani in s tujino sploh ter informiranja delavcev in občanov o teh razmerjih;

– sankcij za kršitev pravil in norm družbene samozaščite kot hujše kršitve delovne dolžnosti zaradi krepitve družbene odgovornosti in discipline;

– splošnih in posebnih oblik organiziranega preventivnega, izobraževalnega, vzgojnega in drugega delovanja na področju družbene samozaščite, požarne varnosti, varnosti v cestnem prometu in drugih področjih.

Organizacijske oblike, naloge, pravila ravnanja in drugi ukrepi za uresničevanje družbene samozaščite se določijo v temeljnih ali drugih posebnih aktih na osnovi določb tega statuta.

67. člen

V sistemu družbene samozaščite delujejo upravni organi, organi državne varnosti in javne varnosti in drugi državni organi odkrivanja in pregona kaznivih dejanj in prekrškov avtonomno po zakonitih predpisih in zakonskih pooblastilih.

Pri izvajanju njihovih nalog jim delovni ljudje v interesu lastne varnosti in varnosti ter neoviranega razvoja socialistične samoupravne jugoslovanske skupnosti delovnih ljudi ter narodov in narodnosti, vsestransko pomagajo.

68. člen

V občini se z odlokom skupščine ustanovi koordinacijski odbor za vprašanja družbene samozaščite. Koordinacijski odbor usmerja ter usklajuje aktivnost delovnih ljudi in vseh nosilcev družbene samozaščite v občini.

Koordinacijski odbor sestavljajo delegati, predstavniki družbeno-političnih organizacij, skupščine, krajevnih, delovnih in interesnih skupnosti.

69. člen

Požarna varnost in gasilstvo sta splošnega družbenega pomena in zato morata biti vključena v sistem družbene samozaščite, ki zahteva enotno ravnanje delovnih ljudi in občanov, organizacij združenega dela, družbeno-političnih organizacij, družbeno-političnih skupnosti in njihovih strokovnih služb ter vseh organizacij, ki so na kakršenkoli način odgovorne za preventivno dejavnost na področju požarnega varstva in gasilstva.

70. člen

Za uresničevanje nalog, pravil ravnanja in drugih ukrepov družbene samozaščite na področju požarnega varstva in gasilstva se z odlokom občinske skupščine ustanovi občinska požarna skupnost.

71. člen

Preventiva in vzgoja v cestnem prometu je del sistema družbene samozaščite, ki zahteva usklajeno ravnanje vseh delovnih ljudi in občanov, organizacij združenega dela, združenj, društev, družbeno-političnih organizacij in vseh drugih organizacij, ki so odgovorne za preventivno in vzgojno dejavnost v cestnem prometu.

72. člen

Za obravnavanje in proučevanje cestno prometne problematike na področju varnosti cestnega prometa, za vzgojo in izobraževanje udeležencev v cestnem prometu, za usmerjanje in usklajevanje preventivne dejavnosti organov in organizacij, predlaganje ukrepov za izboljšanje varnosti v cestnem prometu se z odlokom občinske skupščine ustanovi svet za preventivo in vzgojo v cestnem prometu kot posebno družbeno telo.

V. URESNIČEVANJE SAMOUPRAVNIH PRAVIC V OBČINI

1. OBLIKE DRUŽBENEGA SAMOUPRAVLJANJA

73. člen

Delavci, drugi delovni ljudje in občani opravljajo funkcije oblasti in druge družbene zadeve z odločanjem v organizacijah združenega dela, krajevnih skupnostih ter v drugih temeljnih samoupravnih organizacijah in skupnostih, samoupravnih interesnih skupnostih, družbeno-političnih organizacijah, po delegatih v organih upravljanja, v organizacijah združenega dela in v drugih skupnostih in organizacijah, s samoupravnim sporazumevanjem in družbenim dogovarjanjem in po delegatih v občinski skupščini in njenih organih.

74. člen

Delavci in drugi delovni ljudje, samoupravno organizirani v organizaciji združenega dela oziroma drugi samoupravni organizaciji in skupnosti, odločajo in opravljajo družbene zadeve ter usklajujejo skupne interese:

- na zborih delovnih ljudi, z referendumom in v javnih razpravah,
- po delegatih v organih upravljanja in na drug način, določen s statutom in samoupravnim sporazumom organizacije združenega dela oziroma druge samoupravne organizacije in skupnosti,
- po delegatih v občinski skupščini, in skupščinah širših družbeno-političnih skupnosti, v skupščinah samoupravnih interesnih skupnosti in v samoupravnih organih organizacij združenega dela, ki opravljajo dejavnost posebnega družbenega pomena,
- s samoupravnim sporazumevanjem in družbenim dogovarjanjem,
- preko raznih združenj organizacij združenega dela,
- preko sindikatov in drugih družbeno-političnih organizacij,

– v drugih oblikah na način, določen z ustavo in s tem statutom.

75. člen

Delovni ljudje in občani v krajevni skupnosti odločajo in opravljajo družbene zadeve in usklajujejo skupne interese:

- na zborih delovnih ljudi in občanov, z referendumom in v javnih razpravah,
- v organih upravljanja krajevnih skupnosti in na drug način, določen s statutom krajevnih skupnosti,
- po delegatih v občinski skupščini in skupščinah širših družbeno-političnih skupnostih SR Slovenije, v skupščinah samoupravnih interesnih skupnosti in v samoupravnih organih organizacij združenega dela, ki opravljajo dejavnost posebnega družbenega pomena,
- s samoupravnim sporazumevanjem in družbenim dogovarjanjem,
- v skupnostih potrošnikov oziroma uporabnikov določenih dobrin in storitev,
- na zborih stanovalcev in v hišnih svetih,
- v krajevnih organizacijah SZDL in drugih družbeno-političnih organizacijah in društvih,
- v drugih oblikah na način, določen z ustavo in s tem statutom.

76. člen

Delovni ljudje in občani, samoupravno organizirani v samoupravnih interesnih skupnostih, sodelujejo v opravljanju družbenih zadev in odločanju o vprašanih skupnega interesa ter uresničujejo samoupravne pravice:

- v skupščini interesne skupnosti in v drugih oblikah, ki jih določa statut in samoupravni sporazum samoupravne interesne skupnosti,
- s samoupravnim sporazumevanjem in družbenim dogovarjanjem,
- s sodelovanjem pri obravnavi in odločanju v zadevah iz pristojnosti občinske skupščine, ki jih določa statut,
- preko drugih oblik v skladu z ustavo in s tem statutom.

Zbori delovnih ljudi in občanov

77. člen

Delavci, drugi delovni ljudje in občani na svojih zborih v organizacijah združenega dela, v krajevnih skupnostih, samoupravnih interesnih skupnostih in drugih samoupravnih skupnostih in organizacijah:

- obravnavajo vprašanja, ki so pomembna za te organizacije in skupnosti, kakor tudi vprašanja, ki so širšega družbenega pomena in dajejo pobude, predloge in mnenja za reševanje teh vprašanj,
 - obravnavajo poročila in predloge svojih organov samoupravljanja,
 - obravnavajo poročila in predloge delegacij in delegatov v občinski skupščini in skupščinah širših družbeno-političnih skupnosti ter o njih odločajo, oziroma dajejo mnenja in predloge,
 - predlagajo občinski skupščini in njihovim organom ukrepe za izvrševanje zadev iz njihove pristojnosti,
 - predlagajo ukrepe in dajejo druge predloge organizacijam združenega dela, krajevnim in samoupravnim interesnim skupnostim,
 - opravljajo nadzor nad delom občinske skupščine in njenih organov ter nosilcev javnih funkcij, organizacij združenega dela oziroma drugih skupnosti in organizacij, zlasti če gre za opravljanje dejavnosti posebnega družbenega pomena,
 - samostojno odločajo o zadevah, ki jih določa statut organizacije združenega dela, druge samoupravne organizacije ali skupnosti oziroma krajevnih skupnosti.
- Zbori delovnih ljudi in občanov v krajevnih skupnostih samostojno odločajo poleg zadev, navedenih v prejšnjem odstavku, še o:
- ustanovitvi krajevnih skupnosti, ali združitvi z drugo krajevno skupnostjo,
 - volitvah in razrešitvah organov krajevnih skupnosti, če je tako določeno v statutu krajevnih skupnosti.

78. člen

Zbori delovnih ljudi in občanov obvezno razpravljajo o vseh vprašanih, za katera je v tem statutu določeno, da jih občinska skupščina daje v javno razpravo.

79. člen

Statuti organizacij združenega dela ter drugih organizacij in skupnosti oziroma statuti krajevnih skupnosti določajo način sklica in postopek za delo zborov delovnih ljudi in občanov.

REFERENDUM

80. člen

Delovni ljudje in občani v organizacijah združenega dela, v krajevnih skupnostih, samoupravnih interesnih skupnostih in drugih samoupravnih organizacijah in skupnostih, kakor tudi v občini, z referendumom odločajo neposredno o vprašanjih, ki imajo pomen za delovne ljudi in občane v teh organizacijah in skupnostih.

S statutom organizacij združenega dela, krajevnih skupnosti, samoupravnih interesnih skupnosti in drugih samoupravnih organizacij in skupnosti se določijo vprašanja, o katerih se v teh organizacijah in skupnostih obvezno odloča z referendumom, organe in postopek za izvedbo referenduma.

81. člen

Občinska skupščina obvezno razpiše referendum za uvedbo samoprispevka in drugih, z zakonom določenih primerih. Referendum se lahko razpiše tudi kadar tako sklene občinska skupščina, da se delovni ljudje in občani vnaprej izrečejo o predlogu odloka ali drugega akta, da potrdijo že sprejeti odlok ali drug akt ali da neposredno odločijo o posameznem vprašanju, ki ima splošen pomen. Odločitev, sprejeta na referendumu, je obvezna.

82. člen

Občinska skupščina mora razpisati referendum, kadar ga za določeno vprašanje zahteva večina zborov delovnih ljudi in občanov v organizacijah združenega dela, krajevnih skupnostih ali v delu krajevnih skupnosti, samoupravnih interesnih skupnostih in drugih samoupravnih organizacijah in skupnostih.

83. člen

Pobudo za razpis referenduma v občini lahko podajo:

- organizacija združenega dela, krajevna skupnost, samoupravna interesna skupnost v občini, družbeno-politične organizacije, društva in združenja delovnih ljudi in občanov.

Zbor občinske skupščine, v katerega delovno področje spada vprašanje, za katerega je podana pobuda za razpis referenduma, mora v roku 30 dni obravnavati pobudo, se o njej odločiti ter o svojem sklepu obvestiti pobudnika.

84. člen

Referendum v občini vodi komisija za izvedbo referenduma, ki jo imenuje občinska skupščina.

85. člen

Glede ostalih vprašanj v zvezi z referendumom veljajo določbe zakona o referendumu.

JAVNE RAZPRAVE

86. člen

Z javno razpravo o najvažnejših vprašanjih, pomembnih za politični, gospodarski, družbeni, kulturni ali socialni razvoj, se zagotavlja neposredna in aktivna udeležba delovnih ljudi in občanov ter uresničevanje njihovega odločujočega vpliva v postopku priprav in sprejema odločitev o vprašanjih, ki imajo skupen ali splošen pomen.

87. člen

V javni razpravi sodelujejo: organizacije združenega dela in njihova združenja, krajevne skupnosti, samoupravne interesne skupnosti, družbeno-politične organizacije in društva, občinska skupščina in njeni organi, kakor tudi druge zainteresirane samoupravne organizacije in skupnosti ter delovni ljudje in občani kot posamezniki.

88. člen

Občinska skupščina mora dati pred sprejetjem v javno razpravo osnutke:

- sprememb in dopolnitev statuta občine,
- družbenih načrtov in proračuna občine,

- predpisov, ki nalagajo delovnim ljudem in občanom izredne materialne obveznosti,
- razpisa občinskega posojila,
- osnutke drugih predpisov oziroma aktov, za katere to določa zakon.

89. člen

Vprašanja, ki so predmet javne razprave, se obravnavajo: na zborih delovnih ljudi in občanov, v samoupravnih organih, v delegacijah in konferencah delegacij, na javnih tribunah, zborih potrošnikov in uporabnikov komunalnih in drugih storitev, v družbenopolitičnih organizacijah in društvih, v zborih in organih občinske skupščine, v združenih organizacijah združenega dela ter na druge načine, predvidene s statuti organizacij združenega dela, krajevnih skupnosti, samoupravnih interesnih skupnosti in drugih samoupravnih organizacijah in skupnosti.

90. člen

Predlagatelj oziroma organ, ki odloča o vprašanju, ki je dano v javno razpravo, je dolžan:

- osnutek akta ali gradiva javno objaviti oziroma zagotoviti, da se delovni ljudje in občani z njim pravočasno seznanijo,
- predlog obrazložiti in navesti družbene, ekonomske in druge razloge za njegov sprejem,
- določiti primeren rok za javno razpravo,
- zagotoviti zbiranje vseh mnenj iz javne razprave,
- zagotoviti strokovno obdelavo mnenj, stališč in predlogov,
- skrbeti, da se akt pred zaključkom javne razprave ne začne sprejemati,
- ob sprejemu akta obravnavati mnenja, stališča in predloge iz javne razprave in se o njih opredeliti,
- na primeren način obvestiti udeležence javne razprave o stališčih, ki jih je zavzel o predlogih iz razprave.

91. člen

Pred pomembnimi odločitvami se lahko izvede tudi anketa ali na drug način ugotavlja javno mnenje. O izvedbi ankete ali druge oblike ugotavljanja javnega mnenja sprejme občinska skupščina poseben akt, s katerim opredeli namen in način ter druga vprašanja v zvezi z izvedbo ankete ali druge oblike ugotavljanja javnega mnenja.

2. DRUŽBENI DOGOVORI IN SAMOUPRAVNI SPORAZUMI

92. člen

Delavci in drugi delovni ljudje s samoupravnim sporazumom in družbenim dogovorom samoupravno urejajo medsebojna razmerja, usklajujejo interese in urejajo odnose širšega družbenega pomena.

93. člen

S samoupravnim sporazumom delavci v temeljnih in drugih organizacijah združenega dela in delovni ljudje v krajevnih skupnostih, samoupravnih interesnih skupnostih in drugih samoupravnih organizacijah in skupnostih v mejah svojih samoupravnih pravic: usklajujejo svoje interese v družbeni delitvi dela in družbeni reprodukciji, združujejo delo in sredstva in urejajo medsebojna razmerja v zvezi z združevanjem dela in sredstev; ustanavljajo delovne in druge organizacije združenega dela, banke, poslovne in druge skupnosti; določajo osnove in merila za razporejanje dohodka in delitev sredstev za osebne dohodke; določajo medsebojne pravice, obveznosti in odgovornosti ter ukrepe za njihovo uresničevanje in urejajo druga razmerja skupnega pomena.

Samoupravni sporazum sklenejo v imenu udeležencev sporazuma njihovi pooblaščenici organi.

Samoupravni sporazum, ki se nanaša na uresničevanje neodtujljivih pravic delavcev, je v temeljni organizaciji združenega dela oziroma v drugi samoupravni organizaciji ali skupnosti sprejet, če se z njim strinja večina delavcev oziroma delovnih ljudi organizacije oziroma skupnosti.

94. člen

Sindikat ima pravico dajati pobudo in predloge za sklepanje samoupravnih sporazumov in lahko začne postopek za ponovno obravnavanje že sklenjenega samoupravnega sporazuma, če meni, da se z njim kršijo samoupravne pravice delavcev in družbeno-ekonomski odnosi, ki jih določa ustava.

V postopku za sklenitev samoupravnega sporazuma, s katerim se urejajo medsebojna razmerja delavcev pri delu ali določajo osnove in merila za razporejanje dohodka in delitev sredstev za osebne dohodke, sodeluje in sporazum predpiše sindikalna organizacija, ki jo določa statut sindikata. Če sindikalna organizacija ne podpiše samoupravnega sporazuma, ima organizacija združenega dela pravico tak samoupravni sporazum uporabljati, sindikalna organizacija pa lahko začne spor pred sodiščem združenega dela.

95. člen

Organizacija združenega dela in druga samoupravna organizacija in skupnost, ki meni, da so s samoupravnim sporazumom drugih organizacij združenega dela in drugih samoupravnih organizacij in skupnosti prizadete njene pravice ali interesi, ki temeljijo na zakonu, lahko začne postopek za ponovno obravnavanje samoupravnega sporazuma.

96. člen

Z družbenim dogovorom organizacije združenega dela, zbornice in druga splošna združenja, samoupravne interesne skupnosti, druge samoupravne organizacije in skupnosti, organi družbeno-politične skupnosti, sindikati in druge družbeno-politične in družbene organizacije zagotavljajo in usklajujejo samoupravno urejanje družbeno-ekonomskih in drugih odnosov, ki so širšega skupnega pomena za udeležence dogovora ali splošnega družbenega pomena.

V imenu udeležencev sklenejo družbeni dogovor njihovi pooblašeni organi.

97. člen

Skupščina družbeno-politične skupnosti spodbuja samoupravno sporazumevanje in družbeno dogovarjanje in lahko predpiše, da so posamezne samoupravne organizacije in skupnosti dolžne opraviti postopek za samoupravno sporazumevanje oziroma družbeno dogovarjanje.

98. člen

Samoupravni sporazum oziroma družbeni dogovor zavezuje udeležence, ki ga sklenejo ali k njemu pristopijo.

99. člen

Pri sklepanju samoupravnega sporazuma ali družbenega dogovora so udeleženci enakopravni.

Postopek sporazumevanja in dogovarjanja je javen.

3. DRUŽBENO VARSTVO SAMOUPRAVNIH PRAVIC IN DRUŽBENE LASTNINE

100. člen

V občini Krško zagotavljajo družbeno varstvo samoupravnih pravic delovnih ljudi in družbene lastnine:

- občinska skupščina in njej odgovorni organi,
- družbeni pravobranilec samoupravljanja,
- samoupravni sodni organi,
- postaja milice,
- uprava javne varnosti,
- občinsko javno tožilstvo,
- občinsko sodišče,
- sodnik za prekrške,
- javni pravobranilec.

Obliko in način uresničevanja družbenega varstva samoupravnih pravic delovnih ljudi in družbene lastnine določata ustava in zakon.

101. člen

Če nastanejo v organizaciji združenega dela ali drugi samoupravni organizaciji oziroma skupnosti bistvene motnje v samoupravnih odnosih ali so huje prizadeti družbeni interesi ali če organizacija oziroma skupnost ne izpolnjuje z zakonom določenih obveznosti, ima občinska skupščina, pod pogoji in v postopku, kot to določa zakon, pravico:

- razpustiti delavski svet oziroma drug ustrezen organ upravljanja organizacije združenega dela in razpisati volitve članov v ta organ,
- razpustiti izvršilne organe in odstaviti posiovodne organe in delavce na vodilnih delovnih mestih v organizacijah združenega dela in drugih samoupravnih organizacijah in skupnostih,
- imenovati začasne organe z zakonskimi pravicami in dolžnostmi,

- začasno omejiti uresničevanje določenih samoupravnih pravic delovnih ljudi in organov upravljanja ter uveljaviti druge, z zakonom določene ukrepe,

- zadržati izvršitev sklepov, drugih aktov in dejanj, s katerimi bi bile kršene samoupravne pravice delovnih ljudi in prizadeta družbena lastnina.

102. člen

Občinski družbeni pravobranilec samoupravljanja kot samostojni organ občine ukrepa in vlaga pravna sredstva in izvršuje druge, z zakonom določene pravice in dolžnosti pri uresničevanju družbenega varstva samoupravnih pravic delovnih ljudi in družbene lastnine.

Občinski družbeni pravobranilec samoupravljanja začne pred občinsko skupščino, pred ustavnim sodiščem ali pred sodišči in samoupravnimi sodnimi organi postopek za varstvo samoupravnih pravic delovnih ljudi in družbene lastnine, kakor tudi postopek, da se akti, sklepi in dejanja, s katerimi sta prizadeta samoupravljanje in družbena lastnina, razglasijo za nične.

Občinski družbeni pravobranilec samoupravljanja začne postopek za varstvo samoupravnih pravic delovnih ljudi in družbene lastnine na lastno pobudo ali na pobudo delavcev, organizacij združenega dela in drugih samoupravnih organizacij in skupnosti, sindikalne organizacije in drugih družbeno-političnih organizacij, državnih organov in občanov.

Državni organi in organi samoupravljanja so dolžni dati občinskemu družbenemu pravobranilcu samoupravljanja na njegovo zahtevo podatke in informacije, ki so mu potrebni za opravljanje njegove funkcije.

103. člen

Redna in samoupravna sodišča varujejo s svojimi odločitvami svoboščine in pravice občanov in samoupravni položaj delovnih ljudi in samoupravnih organizacij ter skupnosti in zagotavljajo ustavnost in zakonitost.

104. člen

Samoupravna sodišča se ustanavljajo kot sodišča združenega dela, poravnalni sveti, arbitraže, rzsodišča in v drugih oblikah izvajanja samoupravne sodne funkcije.

Samoupravna sodišča se ustanavljajo s samoupravnim aktom ali s sporazumom strank, v skladu z ustavo in zakonom.

Akt o ustanovitvi samoupravnega sodišča določi, v skladu z zakonom, pristojnost, sestavo in organizacijo tega organa ter postopek pred sodiščem.

105. člen

Postaja milice v občini varuje življenje in osebno varnost ljudi in premoženja, preprečuje kazniva dejanja, odkriva kazniva dejanja ter odkriva in prijema storilce kaznivih dejanj, opravlja določene zadeve s področja varovanja z ustavo določenega reda, vzdržuje javni red in mir, nadzoruje in ureja promet na javnih cestah, pomaga odpravljati posledice elementarnih in drugih nesreč, sodeluje s pristojnimi upravnimi organi v zadevah, ki spadajo v delovno področje postaje, predlaga uvedbo postopka o prekršku in opravlja druge zadeve, ki jih določa zakon in drugi predpisi.

VI. DRUŽBENO-POLITIČNE ORGANIZACIJE

106. člen

Družbeno-politične organizacije se v skladu s svojo vlogo in nalogami v razmerju do občinske skupščine in njenih organov, organizacij združenega dela, krajevnih skupnosti, samoupravnih interesnih skupnosti in drugih samoupravnih organizacij in skupnosti vključujejo kot aktivne družbeno-politične sile v dogajanja v družbenem in gospodarskem življenju v občini.

107. člen

Zveza komunistov, kot organizirana vodilna in idejno politična sila delavskega razreda in vseh delovnih ljudi, je glavni pobudnik in nosilec politične dejavnosti pri oblikovanju in nadaljnjem razvoju socialističnih samoupravnih družbenih odnosov, za krepitev socialistične družbene in demokratične zavesti in za varstvo in za nadaljnji razvoj socialistične revolucije.

Na tej podlagi je Zveza komunistov idejno usmerjevalni faktor novih družbenih odnosov, ustvarjajoč široko iniciativnost vseh de-

lovnih ljudi pri reševanju družbeno-političnih vprašanj ter je tako bistveni dejavnik notranjega življenja in funkcioniranja samoupravnih organov in institucij v samoupravnem družbeno-političnem sistemu.

108. člen

V Socialistični zvezi delovnega ljudstva delovni ljudje in občani posamezniki in združeni ter organizirani v razredne in druge družbeno-politične organizacije, družbene organizacije, društva in druge oblike interesnega povezovanja in združevanja v občini zagotavljajo s svojo aktivnostjo v teh organizacijah, ob vodilni vlogi Zveze komunistov, samoupravni socialistični razvoj občine s tem, da:

- obravnavajo skupna družbena vprašanja in dajejo politične pobude na vseh področjih družbenega življenja v občini; usklajujejo mnenja, zavzemajo politična stališča glede reševanja teh vprašanj, usmerjajo družbeni razvoj ter razvoj socialističnih samoupravnih odnosov, uveljavljajo svoje pravice in interese in zadovoljujejo svoje potrebe, uresničujejo enakopravnost pripadnikov narodov in narodnosti, ki živijo na območju občine;

- zagotavljajo uresničevanje sprejetih stališč in dogovorov z neposrednimi akcijami in s spodbujanjem družbenega dogovarjanja in samoupravnega sporazumevanja ter z usmerjanjem in vplivanjem na sprejemanje stališč v temeljnih samoupravnih skupnostih, v njihovih delegacijah v samoupravnih interesnih skupnostih in v drugih samoupravnih organizacijah v skupščini občine in v širših družbeno-političnih skupnostih;

- oblikujejo in uveljavljajo kadrovske politiko, oblikujejo programske usmeritve in družbena merila za volitve delegacij v temeljnih samoupravnih skupnostih in organizacijah ter za volitve delegatov v skupščine družbeno-političnih skupnosti; zagotavljajo demokratično predlaganje in določanje kandidatov za samoupravne, javne in druge družbene funkcije v občini in širših družbeno-političnih skupnostih; obravnavajo delo delegatov in skrbje za uresničevanje njihove odgovornosti, za funkcioniranje delegatskega sistema, zlasti pa za uresničevanje delegatskih odnosov;

- obravnavajo delo samoupravnih organov, občinske skupščine in skupščin širših družbeno-političnih skupnosti in organov oblasti ter delo vseh nosilcev samoupravnih javnih in drugih družbenih funkcij, izvajajo družbeno nadzorstvo in presojo njihovo delo;

- ustvarjajo pogoje za svojo vsestransko in objektivno obveščeno ter oblikujejo in uresničujejo pravila socialističnega obnašanja vseh dejavnikov obveščanja ter njihove družbene odgovornosti;

- razvijajo humane medsebojne odnose in socialistično solidarnost, razvijajo socialistično demokratično zavest in oblikujejo norme socialističnega načina življenja, se borijo za odpravljanje pojavov, ki ovirajo razvoj socialističnih samoupravnih družbenih odnosov v občini ali jim kako drugače škodujejo.

109. člen

Z delovanjem v sindikatih in v Zvezi sindikatov si delavci v občini organizirano prizadevajo za svojo odločilno vlogo v samoupravnem odločanju o razmerah, sredstvih in sadovih svojega dela. Za ta namen se bore zlasti:

- za uresničevanje z ustavo določenega položaja delavcev in socialističnih samoupravnih odnosov ter za odločujočo vlogo delavcev v upravljanju družbene reprodukcije;

- za uresničevanje interesov in samoupravnih ter drugih pravic delavcev na vseh področjih dela in življenja;

- za zagotavljanje enakopravnosti delavcev v združevanju dela in sredstev, ustvarjanju in delitvi dohodka po skupnih merilih za delitev, skladno z delovnimi rezultati;

- za samoupravno povezovanje različnih področij družbenega dela;

- za razvijanje produktivnih sil in za dvig produktivnosti dela;
- za samoupravno usklajevanje posameznih, skupnih in splošnih družbenih interesov;

- za dvig kulturne in izobrazbene ravni delavcev in za njihovo usposabljanje za opravljanje samoupravnih in drugih družbenih funkcij;

- za demokratično predlaganje in določanje kandidatov za delegate v organe upravljanja v organizacijah združenega dela in v drugih samoupravnih organizacijah in skupnostih in kandidatov za delegacije v te organizacije in skupnosti ter delegate v skupščine družbeno-političnih in samoupravnih interesnih skupnosti;

- za najširšo udeležbo delavcev v izvrševanju oblastne funkcije in v upravljanju z drugimi družbenimi zadevami;

- za učinkovito delovanje samoupravne delavske kontrole;

- za uresničevanje interesov delavskega razreda v kadrovski politiki;

- za ugotavljanje socialne varnosti in za dvig življenjskega standarda delavcev kot tudi za razvijanje in krepitev solidarnosti;

- za dvig razredne zavesti in odgovornosti samoupravljalcev.

Sindikati in Zveza sindikatov v občini dajejo iniciativo za samoupravno sporazumevanje in družbeno dogovarjanje, neposredno sodelujejo v tem sporazumevanju in dajejo predloge organom upravljanja ter državnim in drugim organom za reševanje vprašanj, ki zadevajo gmotni in družbeni položaj delavcev.

Uresničujoč tako svojo družbeno vlogo in odgovornost so sindikati v občini sestavni del samoupravljanja, njegova politična opora, pa tudi organizirana politična kontrola delavcev.

110. člen

V organizaciji Zveze združenj borcev NOV, kot prostovoljni organizaciji udeležencev NOB, delovni ljudje in občani v skladu s programom Zveze komunistov in Socialistične zveze delovnega ljudstva razvijajo tradicije NOB in jih prenašajo na mlade generacije prizadevajo si za napredek socialističnih in samoupravnih odnosov, krepitev enakopravnosti, bratstva in enotnosti med narodi in narodnostmi, medčloveških humanih odnosov in solidarnost. Zavzemajo se za urejanje socialnih, stanovanjskih, zdravstvenih in drugih vprašanj udeležencev NOB in njihovih družinskih članov, dajejo pobude in predloge skupščinam družbeno-političnih in samoupravnih interesnih skupnosti za reševanje vprašanj iz tega področja.

111. člen

Mladi delovni ljudje in občani, organizirani v Zvezi mladine, se vključujejo v družbeno-politično življenje v občini, organizacijah združenega dela in drugih samoupravnih organizacijah in skupnostih, samoupravnih interesnih skupnostih in krajevnih skupnostih, obravnavajo vprašanja, ki zadevajo položaj mladih, usklajujejo mnenja in dajejo pobude in predloge o vprašanjih, za katera so mladi še posebej zainteresirani.

112. člen

Občani in delovni ljudje se združujejo tudi v drugih družbenih organizacijah, združenjih in društvi, glede na svoje interese in potrebe, delujejo po svojih statutih in programu Socialistične zveze in se prek nje vključujejo v družbeno-politično življenje v občini.

113. člen

Na pobudo organizacij Zveze komunistov, Socialistične zveze, sindikata in drugih zainteresiranih družbeno-političnih organizacij lahko občinska skupščina in njeni organi organizirajo skupne sestance ali posvetovanja delegacij organizacij združenega dela, delegacij krajevnih skupnosti in drugih samoupravnih organizacij in skupnosti zaradi obravnavanja določenih vprašanj, za katere so te zainteresirane.

114. člen

Občinska skupščina in njeni organi sodelujejo z družbeno-političnimi organizacijami zlasti pri organiziranju javnih razprav, ob pripravi družbenih dogovorov, ob volitvah delegacij, pri organiziranju konferenc delegacij, ob izvajanju družbene zaščite samoupravnih pravic delovnih ljudi in občanov ter družbene lastnine, na področju družbene samozaščite in ob vseh pomembnejših vprašanjih družbenega življenja v občini.

115. člen

Občinska skupščina in njeni organi so dolžni obravnavati mnenja in predloge, ki jih delovni ljudje in občani podajo na konferencah, javnih tribunah, v sekcijah in drugih oblikah delovanja družbeno-političnih organizacij.

116. člen

Občinska skupščina in njeni organi seznanjajo družbeno-politične organizacije s svojim delovanjem tudi tako, da jim pošiljajo gradiva, poročila, analize in druge informacije o pomembnejših vprašanjih.

117. člen

Delegacije v organizacijah združenega dela, krajevnih skupnostih, samoupravnih interesnih skupnostih in drugih samoupravnih organizacijah in skupnostih so dolžne ob sprejemanju svojih stališč in odločanju o posameznih vprašanjih v skupščinah družbeno-

političnih skupnosti, v samoupravnih organih v organizacijah združenega dela, krajevnih skupnostih in samoupravnih interesnih skupnostih obravnavati in upoštevati mnenja, predloge in pobude družbeno-političnih organizacij.

VII. KRAJEVNE SKUPNOSTI

118. člen

Delovni ljudje in občani v naselju, delu naselja ali v več povezanih naseljih imajo pravico in dolžnost, da se za uresničevanje določenih skupnih interesov in potreb ter opravljanje nalog samoupravno organizirajo v krajevno skupnost.

119. člen

Krajevna skupnost je temeljna samoupravna skupnost, v kateri se na samoupraven način organizirajo delovni ljudje in občani, ki živijo ali delajo na določenem območju. S samoupravnim sporazumevanjem in na druge načine se povezujejo s temeljnimi organizacijami združenega dela, samoupravnimi interesnimi skupnostmi, krajevnimi skupnostmi in drugimi samoupravnimi organizacijami in skupnostmi, ki so zainteresirane za sodelovanje in so dolžne sodelovati pri zadovoljevanju določenih skupnih interesov, potreb in nalog delovnih ljudi in občanov v krajevni skupnosti ter delovni ljudje, združeni v družbeno-političnih organizacijah in društvih. Delovni ljudje in občani v krajevni skupnosti v sodelovanju z drugimi samoupravnimi skupnostmi in organizacijami neposredno zadovoljujejo svoje določene osebne in skupne potrebe, odločajo o uresničevanju svojih skupnih interesov, sodelujejo pri odločanju o vprašanih skupnega pomena v občini in v širših družbeno-političnih skupnostih.

120. člen

Svoje skupne potrebe in interese delovni ljudje in občani v krajevni skupnosti zadovoljujejo in uresničujejo na svojih zborih in samoupravnih organih, v krajevnih organizacijah Socialistične zveze delovnega ljudstva in drugih družbeno-političnih in družbenih organizacijah, v društvih, v skupnostih potrošnikov in uporabnikov določenih dobrin in storitev, na zborih stanovalcev, v hišnih svetih in v stanovanjskih skupnostih, z referendumom, s samoupravnimi sporazumi in družbenimi dogovori, v delegaciji in po delegatih v organizacijah združenega dela, ki opravljajo dejavnosti ali zadeve posebnega družbenega interesa v samoupravnih interesnih skupnostih in v občini ter širših družbeno-političnih skupnostih. Izvrševanje določenih skupnih potreb in interesov delovni ljudje in občani poverjajo organom in delovnim telesom krajevne skupnosti.

121. člen

Krajevna skupnost se ustanovi v naselju, delu mesta, za več naselij ali sosesk, ki so med seboj gospodarsko, urbanistično, komunalno in kulturno povezana in kjer so podani še drugi pogoji, ki zagotavljajo možnosti za uresničevanje skupnih interesov delovnih ljudi in občanov.

Delovni ljudje in občani posameznega naselja, dela mesta, več naselij ali sosesk ustanovijo krajevno skupnost, se združujejo z drugo krajevno skupnostjo ali del priključijo k drugi krajevni skupnosti na podlagi razprave, sprejetih stališč in dogovora v organizaciji Socialistične zveze delovnega ljudstva.

122. člen

Pobudo za ustanovitev, združitvev krajevnih skupnosti ali priključitev dela krajevne skupnosti k drugi krajevni skupnosti lahko dajo:

- krajevna organizacija Socialistične zveze delovnega ljudstva;
- 50 delovnih ljudi in občanov, ki živijo ali delajo na območju, za katero se predlaga ustanovitev, združitvev ali priključitev dela krajevne skupnosti drugi krajevni skupnosti oziroma 5 odstotkov delovnih ljudi in občanov, ki živijo ali delajo na območju, za katero se predlaga združitvev ali priključitev.

Pobudo za združitvev dveh ali več krajevnih skupnosti ali priključitev dela krajevne skupnosti drugi krajevni skupnosti morajo podati delovni ljudje in občani iz območja vsake krajevne skupnosti, ki se želi združiti, pobudo za priključitev k drugi krajevni skupnosti pa morajo podpreti tudi delovni ljudje in občani iz tiste krajevne skupnosti, h kateri se namerava priključiti del območja druge krajevne skupnosti.

Krajevna organizacija Socialistične zveze delovnega ljudstva mora o pobudi za ustanovitev, združitvev krajevnih skupnosti ali pri-

ključitev dela krajevne skupnosti k drugi krajevni skupnosti organizirati na teh območjih javno razpravo.

123. člen

O ustanovitvi ali združitvi krajevnih skupnostih odločajo zbori delovnih ljudi in občanov v krajevni skupnosti. Zbori delovnih ljudi in občanov veljavno sklepajo o ustanovitvi ali združitvi z drugo krajevno skupnostjo, če je na njih navzočih vsaj 10 odstotkov delovnih ljudi in občanov v krajevni skupnosti oziroma na območju, za katero je zbor sklican.

Sklep o ustanovitvi ali združitvi z drugo krajevno skupnostjo sprejmejo zbori z večino glasov navzočih delovnih ljudi in občanov.

Če o statusnih spremembah krajevne skupnosti sklepa več zborov delovnih ljudi in občanov, morajo vsi zbori sprejeti sklep o enakem besedilu.

124. člen

Zbor delovnih ljudi in občanov, ki sklepajo o ustanovitvi krajevne skupnosti, skliče predsednik krajevne organizacije Socialistične zveze delovnega ljudstva.

125. člen

Krajevna skupnost je pravna oseba.

126. člen

Krajevna skupnost ima svoj statut.

Osnutek statuta pripravi komisija sveta za sestavo statuta krajevne skupnosti in ga predloži krajevni organizaciji Socialistične zveze delovnega ljudstva, da organizira in izvede javno razpravo o osnutku statuta krajevne skupnosti.

Po zaključku javne razprave komisije sveta za sestavo statuta krajevne skupnosti na podlagi pripomb, stališč in mnenj, danih v javni razpravi, sestavi predlog statuta.

Statut sprejme svet krajevne skupnosti. Statut krajevne skupnosti je sprejet, če je zanj glasovalo najmanj 2/3 od delegatov v samoupravnem organu krajevne skupnosti.

127. člen

Statut krajevne skupnosti podrobneje določa:

- pravice in dolžnosti krajevne skupnosti ter način njihovega uresničevanja,
- naloge in način dela organov krajevne skupnosti,
- način urejanja odnosov z organizacijami združenega dela in drugimi samoupravnimi organizacijami in skupnostmi,
- način oblikovanja in sprejemanja programov in načrtov razvoja krajevne skupnosti,
- oblike in nosilce samoupravnega sporazumevanja,
- način zagotavljanja javnosti dela in obveščanja,
- način zbiranja in odločanja o uporabi sredstev za zadovoljevanje skupnih potreb v krajevni skupnosti v skladu s programi razvoja krajevnih skupnosti,
- vprašanja, o katerih delovni ljudje in občani v krajevni skupnosti odločajo na referendumu,
- druga temeljna vprašanja, ki so pomembna za delovanje krajevne skupnosti in življenje delovnih ljudi in občanov v njej.

128. člen

Delovni ljudje in občani v krajevni skupnosti odločajo o vsebini in načinu zadovoljevanja ter solidarnega uresničevanja svojih določenih skupnih potreb, interesov in nalog na področju medsebojnih odnosov v naselju, gospodarjenja s prostorom, urbanističnega programiranja in urejanja naselij, otroškega in socialnega varstva, zdravstvenega varstva, vzgoje in izobraževanja, prosvete in kulture, telesne kulture ter rekreacije, varstva kulturnih ter zgodovinskih spomenikov, stanovanjske politike in upravljanja stanovanj, komunalnih in drugih dejavnosti za neposredno zadovoljevanje njihovih potreb ter potreb družin in gospodinjstev, varstva interesov potrošnikov in uporabnikov, organizacije splošnega ljudskega odpora in družbene samozaščite, varstva naravnega okolja, upravljanja družbenega premoženja, javnega obveščanja ter drugih področij skupnega življenja in dela.

Skupne potrebe, interese in naloge na posameznih področjih skupnega življenja in dela opredeljujejo delovni ljudje in občani v krajevni skupnosti s statutom te skupnosti.

129. člen

Delovni ljudje v krajevni skupnosti sprejemajo programe in načrte razvoja krajevne skupnosti, s katerimi določijo tudi način združevanja in uporabe sredstev in dela za uresničevanje posameznih skupnih nalog.

130. člen

Za zadovoljevanje in uresničevanje določenih skupnih potreb, interesov in nalog delovni ljudje in občani v krajevni skupnosti s samoupravnim sporazumom in družbenim dogovorom na podlagi programa in načrta razvoja krajevne skupnosti ter v skladu s statutom te skupnosti oziroma občine, združujejo svoja sredstva z delom dohodka, ki ga za zadovoljevanje skupnih potreb v krajevni skupnosti namenijo delavci temeljnih organizacij združenega dela z območja krajevne skupnosti in temeljne organizacije združenega dela, katerih delavci živijo na območju te krajevne skupnosti, s sredstvi, ki so na podlagi družbenega načrta občine, programov in načrtov samoupravnih interesnih skupnosti in organizacij združenega dela določijo za uresničevanje programa krajevne skupnosti in za zadovoljevanje komunalnih, socialnih in drugih potreb delovnih ljudi in občanov v krajevni skupnosti, z delom davkov, taks in drugih dajatev, zbranih na območju krajevne skupnosti, ki jih občina odstopi krajevni skupnosti za uresničevanje njenih nalog v skladu z načrti in programi razvoja krajevne skupnosti in občine z dopolnilnimi sredstvi iz proračuna občine, s prostovoljno združenimi sredstvi družbeno-političnih in družbenih organizacij, združenj in društev v krajevni skupnosti in z drugimi sredstvi.

Delovni ljudje in občani tudi sami prispevajo določena sredstva s samopriskom ali na drug način.

Delovni ljudje in občani odločajo o programu uporabe sredstev prispevka za uporabo mestnega zemljišča.

131. člen

Občinska skupščina vsako leto določi višino sredstev od dohodka od davkov, taks in drugih davščin, ki jih odstopa krajevni skupnostim za uresničevanje njihovih nalog in funkcionalno delovanje krajevni skupnosti.

Občinska skupščina s posebnim predpisom določi merila in kriterije za udeležbo posamezne krajevne skupnosti na sredstvih, namenjenih za funkcionalno dejavnost krajevni skupnosti, upoštevajoč območje ter število delovnih ljudi in občanov.

132. člen

Na dopolnilnih sredstvih občinskega proračuna so lahko udeležene krajevne skupnosti, v katerih samoprisk, del dohodka temeljnih organizacij združenega dela in drugi dohodki ne zadostujejo za financiranje njihovih nalog, določenih v delovnih programih, ki so usklajeni s programi občine in mesta.

133. člen

Krajevna skupnost razpolaga s svojimi sredstvi samostojno in jih razporeja s finančnim načrtom v skladu s svojim delovnim programom.

Namenska sredstva se razporejajo za namene, za katere so bila dana.

Predlog delovnega programa in finančnega načrta krajevne skupnosti obravnavajo delovni ljudje na svojih zborih, sprejme pa ga organ samoupravljanja v krajevni skupnosti.

134. člen

Krajevne skupnosti lahko združujejo svoja sredstva, razen sredstev, ki se namensko zbirajo v krajevni skupnosti, v posebnem samostojnem skladu.

Sklad ustanovijo s samoupravnim sporazumom krajevne skupnosti.

S sredstvi sklada razpolaga zbor delegatov krajevni skupnosti. Sredstva se delijo po merilih, ki jih sprejme zbor delegatov krajevni skupnosti.

135. člen

Zaradi ustvarjanja in zagotavljanja materialnih in drugih pogojev za svoje življenje in delo se lahko delovni ljudje in občani v krajevni skupnosti neposredno povezujejo v skupnosti, v katerih na samoupravni podlagi ugotavljajo, usklajujejo in uresničujejo interese skupnega pomena.

S samoupravnim sporazumom se lahko več krajevni skupnosti dogovori tudi za oblikovanje lastnih skupnih služb ter določi organe za usmerjanje in nadzor nad delom teh služb.

Krajevne skupnosti lahko oblikujejo tudi posamezne skupne organe za opravljanje stalnih ali občasni nalog.

VIII. SKUPŠČINSKI SISTEM

136. člen

Zaradi neposrednega uresničevanja svojih pravic, dolžnosti in odgovornosti in organizirane udeležbe pri opravljanju funkcij skupščin družbeno-političnih skupnosti oblikujejo delovni ljudje in občani v temeljnih samoupravnih organizacijah in skupnostih ter družbeno-političnih organizacijah svoje delegacije.

137. člen

V temeljnih samoupravnih organizacijah in skupnostih oblikujejo delegacije:

1. delovni ljudje v temeljnih organizacijah združenega dela in v delovnih skupnostih, ki opravljajo zadeve skupnega pomena za več temeljnih organizacij združenega dela;

2. delovni ljudje, ki delajo v kmetijstvu, obrtni in v podobnih dejavnostih z delovnimi sredstvi, na katerih je lastninska pravica, skupaj z delavci, s katerimi združujejo svoje delo in delovna sredstva, organizirani v skupnosti in druge, z zakonom določene oblike združevanja;

3. delovni ljudje v delovnih skupnostih državnih organov, družbeno-političnih organizacij in društev ter v drugih delovnih skupnostih, ki niso organizirane kot organizacije združenega dela, kot tudi aktivne vojaške osebe in civilne osebe v službi v oboroženih silah Socialistične federativne republike Jugoslavije, na način, določen za ustavo in zakonom;

4. delovni ljudje v krajevni skupnostih.

Pri oblikovanju delegacij v organizacijah združenega dela na področju izobraževanja sodelujejo študentje in učenci srednjih šol pod pogoji in na način, ki jih določa zakon.

Delegacije oblikujejo tudi delovni ljudje, ki trajno delajo v delu temeljne organizacije združenega dela, ki ni na območju občine, na katerem je sedež te organizacije.

V temeljni organizaciji združenega dela oziroma delovni skupnosti z majhnim številom delovnih ljudi opravljajo funkcijo delegacije vsi delovni ljudje.

V družbeno-političnih organizacijah opravljajo funkcijo delegacij njihova izvoljena telesa, določena z njihovimi statuti oziroma z drugimi sklepi.

Dve ali več delovnih skupnosti državnih organov, družbeno-političnih organizacij in društev ter drugih delovnih skupnosti, ki niso organizirane kot organizacije združenega dela, kot tudi aktivnih vojaških oseb in civilnih oseb v službi v oboroženih silah SFRJ, lahko oblikuje skupno delegacijo, v skladu z zakonom oz. odlokom občinske skupščine.

138. člen

Če se med mandatnim obdobjem skupščine družbeno-politične skupnosti ustanovi nova temeljna samoupravna organizacija ali skupnost, se vključi njena delegacija v upravljanje funkcij skupščin družbeno-političnih skupnosti v skladu z zakonom.

139. člen

Temeljne samoupravne organizacije in skupnosti samostojno določajo s svojim statutom v skladu z zakonom število članov, sestavo svoje delegacije, kakor tudi način izvolitve in odpoklica delegacije.

140. člen

Število delegatov, ki jih delegacije oziroma konference delegacij organizacij združenega dela in drugih samoupravnih organizacij in skupnosti ter krajevni skupnosti pošiljajo v zbor občinske skupščine, se določi sorazmerno s številom delovnih ljudi in občanov v teh organizacijah oz. skupnostih, vendar tako, da je zagotovljena ustrezna zastopanost posameznih področij družbenega dela oz. posameznih območij.

141. člen

Pri zavzemanju stališč o vprašanjih, o katerih se odloča v skupščini, ravnajo delegati v skladu s smernicami svojih samoupravnih organizacij in skupnosti in temeljnimi stališči delegacij oz. družbeno-političnih organizacij, ki so jih delegirale, kakor tudi v skladu s skupnimi in splošnimi družbenimi interesi in potrebami, vendar so samostojni pri opredeljevanju in glasovanju.

142. člen

Delegat je dolžan o delu skupščine in o svojem delu obveščati delegacijo in temeljne samoupravne organizacije in skupnosti oz. družbeno-politične organizacije, ki so ga delegirale in jim je odgovoren za svoje delo.

Samoupravne organizacije in skupnosti s svojimi statuti in samoupravnimi sporazumi podrobneje določajo pravice, dolžnosti in odgovornosti za delo delegacij in delegatov ter zagotavljajo pogoje za njihovo delo.

143. člen

Vsak delegat ima pravico dati zboru, katerega član je, predloge odlokov in drugih aktov in sprožiti vsako vprašanje z delovnega področja zbora, ob upoštevanju pravic in dolžnosti delegacij.

144. člen

Delegat ima na zasedanjih zbora pravico predlagati zboru, katerega član je, naj obravnava vprašanje, ki se nanaša na delo izvršnega sveta, na izvrševanje zakonov in drugih predpisov ali na delo upravnih organov.

Delegat ima na zasedanju zbora pravico zahtevati od izvršnega sveta ali od predstojnika ustreznega upravnega organa odgovor na vprašanja, ki se tičejo njihovega dela ali zadev iz njihove pristojnosti.

145. člen

Da bi lahko izvrševal svoje dolžnosti, ima delegat pravico zahtevati od upravnih organov ter od organizacij združenega dela in drugih samoupravnih organizacij in skupnosti podatke, ki so mu potrebni za njegovo delo v občinski skupščini.

146. člen

Delegat v skupščini uživa imuniteto, kadar opravlja funkcijo delegata v skupščini.

Delegat ne more biti klican na kazensko odgovornost, ne priprt ali kaznovan za mnenje, ki ga je izrazil ali za glas, ki ga je dal v zboru, katerega član je, in v skupščini.

Delegat ne more biti priprt brez dovoljenja zbora, katerega član je; prav tako se zoper njega, če se sklicuje na imuniteto, ne more začeti kazenski postopek brez dovoljenja zbora.

Brez dovoljenja zbora, katerega član je, sme biti delegat priprt samo, če je zaloten pri kaznivem dejanju, za katerega je predpisana kazen strogega zopora nad pet let. V takem primeru mora državni organ, ki je delegatu vzel prostost, to sporočiti predsedniku zbora. Ta predloži primer zboru, da odloči, ali naj se postopek nadaljuje oziroma ali naj ostane odločba o odvzemu prostosti v veljavi.

Zbor sme vzpostaviti imuniteto tudi delegatu, ki se nanjo ni skliceval, če je to potrebno za opravljanje njegove funkcije.

Če zbor ni zbran, odloči mandatno-imunitetna komisija ustreznega zbora proti poznejši potrditvi zbora o tem, ali dovoljuje odvzem prostosti oziroma nadaljevanje kazenskega postopka in o vzpostavitvi imunitete delegatu.

Kadar skupščina samoupravne interesne skupnosti soodloča s skupščino družbeno-politične skupnosti, uživajo člani te skupnosti imuniteto v skladu z drugim odstavkom tega člena.

147. člen

Občinska skupščina pooblašča predsednika občinske skupščine, da pošilja izmed članov delegacij temeljnih samoupravnih organizacij in skupnosti oziroma članov družbeno-političnega zbora občinske skupščine po predhodnem posvetovanju s predsedniki zborov občinske skupščine, delegata na zasedanje zbora občin skupščine SR Slovenije.

148. člen

Delegat se pošilja na zbor občinske skupščine SR Slovenije glede na vprašanja, ki se obravnavajo na zasedanju zbora.

IX. OBČINSKA SKUPŠČINA

1. Položaj in pristojnosti

149. člen

Skupščina občine Krško je organ družbenega samoupravljanja in najvišji organ oblasti v okviru pravic in dolžnosti, ki jih ima občina po tem statutu, ustavi SRS in zakonih.

150. člen

V okviru pravic in dolžnosti, ki jih uresničujejo delovni ljudje in občani v občini, občinska skupščina:

določa politiko in odloča o temeljnih vprašanjih, ki so pomembna za politično, gospodarsko, socialno in kulturno življenje in družbeni razvoj občine; sprejema družbeni načrt, proračun, predpise in druge splošne akte, obravnava vprašanja skupnega pomena za organizacije združenega dela in druge samoupravne organizacije in skupnosti ter usklajuje njihova razmerja in interese, daje pobudo za sklepanje družbenih dogovorov in pri tem sodeluje; razpravlja o vprašanjih s področja splošnega ljudskega odpora, varnosti in družbene samozaščite; izvršuje nadzorstvo zakonitosti, določa temeljno organizacijo upravnih organov, njihove pravice, dolžnosti in pooblastila ter način imenovanja in razreševanja predstojnikov občinskih upravnih organov; skrbi za izvajanje začrtane politike, predpisov in drugih splošnih aktov, določa politiko izvrševanja predpisov in drugih splošnih aktov ter obveznosti organov in organizacij v zvezi z njihovim izvrševanjem; izvršuje politično kontrolo nad delom izvršnega sveta in upravnih organov ter skupščini odgovornih nosilcev samoupravnih, javnih in drugih družbenih funkcij in jim daje smernice za delo.

151. člen

Občinska skupščina opravlja družbeno nadzorstvo na območju občine ter opravlja vse druge zadeve, za katere je pristojna po ustavi, tem statutu, zakonih in po drugih predpisih.

152. člen

Občinska skupščina lahko sklene, da posamezna vprašanja iz svoje pristojnosti da v javno razpravo delovnim ljudem in občanom v organizacijah združenega dela ter v drugih samoupravnih organizacijah in skupnostih ter krajevnih skupnostih.

Občinska skupščina lahko sklene, da predlog predpisa ali drugo vprašanje iz svoje pristojnosti predloži delovnim ljudem in občanom, da se o njem izjavijo z referendumom.

2. SESTAVA IN VOLITVE

153. člen

V občinsko skupščino pošiljajo svoje delegate delovni ljudje in občani, organizirani v temeljnih samoupravnih organizacijah in skupnostih ter družbeno-političnih organizacijah.

154. člen

Dve ali več delegacij temeljnih samoupravnih organizacij oziroma skupnosti, povezanih z delom in drugimi skupnimi interesi v združenem delu v procesu reprodukcije oziroma z interesi v občini, ki jim glede na merila, določena s tem statutom, ne pripada delegatsko mesto v zboru združenega dela, se združujejo v konferenco delegacij zaradi delegiranja skupnega delegata v zbor združenega dela, obravnavanja vprašanj iz pristojnosti občinske skupščine, določanja skupnih smernic za delegate in zaradi uresničevanja drugih svojih pravic in dolžnosti v zvezi z opravljanjem funkcij občinske skupščine.

Konference delegacij se oblikujejo s sporazumi, ki jih sklenejo temeljne samoupravne organizacije oziroma skupnosti, ki so te delegacije izvolile, na podlagi odloka občinske skupščine.

155. člen

Občinsko skupščino sestavljajo zbor združenega dela, zbor krajevnih skupnosti in družbeno-politični zbor.

156. člen

Zbor združenega dela sestavlja 35 delegatov, od tega: 23 delegatov temeljnih samoupravnih organizacij in skupnosti na področju gospodarstva, 2 delegata temeljnih samoupravnih organizacij in skupnosti s področja prosvetno-kulturne dejavnosti, 1 delegat temeljnih samoupravnih organizacij in skupnosti s področja socialno zdravstvene dejavnosti in 8 delegatov delovnih ljudi, ki delajo s svojimi delovnimi sredstvi v kmetijstvu, obrtnih in drugih dejavnostih in delavcev, s katerimi združujejo svoje delo in delovna sredstva, in 1 delegat delovnih skupnosti državnih organov, družbeno-političnih organizacij in društev ter drugih delovnih skupnosti, ki niso organizirane kot temeljne organizacije združenega dela.

Zbor krajevnih skupnosti sestavlja 25 delegatov delovnih ljudi in občanov v krajevnih skupnostih.

Družbeno-politični zbor sestavlja 23 delegatov delovnih ljudi in občanov, organiziranih v družbeno-političnih organizacijah.

157. člen

O določenih vprašanjih iz pristojnosti občinske skupščine so odločajo v skladu s tem statutom skupščine samoupravnih interesnih skupnosti za območje občine.

3. PRISTOJNOSTI IN DELO ZBOROV

158. člen

Zbor združenega dela, zbor krajevnih skupnosti in družbeno-politični zbor obravnavajo in odločajo o vprašanjih iz pristojnosti občinske skupščine enakopravno, zbor združenega dela in zbor krajevnih skupnosti pa tudi samostojno.

O zadevah iz pristojnosti občinske skupščine, o katerih so odločajo na podlagi tega statuta skupščine samoupravnih interesnih skupnosti, odločajo pristojni zbori občinske skupščine enakopravno s skupščino ustrezne samoupravne interesne skupnosti.

159. člen

Zbor združenega dela, zbor krajevnih skupnosti in družbeno-politični zbor enakopravno:

- sprejemajo statut in spremembe statuta občine,
- sprejema poslovnik občinske skupščine,
- sprejemajo družbeni načrt občine in načela za financiranje skupnih in splošnih potreb v občini,
- sprejemajo odloke in druge splošne akte, s katerimi se urejajo pravice in obveznosti delovnih ljudi in občanov, organizacij združenega dela, krajevnih skupnosti in drugih samoupravnih organizacij in skupnosti, če po tem statutu ni za to pristojen posamezni zbor oziroma zbora,
- odločajo o razpisu referendumov v občini,
- določajo temeljno organizacijo upravnih organov, njihove pravice, dolžnosti in pooblastila,
- opravljajo družbeno nadzorstvo nad zakonitostjo,
- odločajo v skladu z zakonom o ukrepih zoper organizacije združenega dela in skupnosti ali drugega združenja ter organizacij, v katerih nastanejo bistvene motnje pri uresničevanju samoupravnih pravic delavcev ali ki ne izpolnjujejo svojih z zakonom določenih obveznosti ali pa hujše oškodujejo družbene interese,
- obravnavajo vprašanja in odnose s področja notranjih zadev, javne varnosti, družbene samozaščite, ljudske obrambe in pravosodja, družbenega varstva samoupravnih pravic in družbene lastnine, temeljna vprašanja s področja kadrovske politike,
- odločajo o vključitvi občine v skupnost občin,
- volijo in razešujejo predsednika in podpredsednika občinske skupščine,
- volijo in razešujejo predsednika in člane izvršnega sveta,
- imenujejo in razešujejo predstojnike, ki vodijo upravne organe ter občinskega družbenega pravobranilca samoupravljanja,
- volijo oziroma imenujejo in razešujejo druge funkcionarje, ki jih določa zakon ali drug predpis,
- odpravljajo in razveljavljajo predpise in splošne akte izvršnega sveta, če so ti predpisi in splošni akti v nasprotju z ustavo, zakonom ali drugimi predpisi,
- opravljajo druge zadeve iz pristojnosti občinske skupščine, ki jih po tem statutu ne opravljajo posamezni zbori oziroma zbora.

160. člen

Zbor združenega dela in zbor krajevnih skupnosti enakopravno:

- sprejemata proračun in zaključni račun proračuna občine,
- odločata o zadolžitvah, prevzemanju jamstva, razpisu občinskega posojila in o drugih premoženjsko pravnih razmerjih v občini,
- odločata o uvedbi prostovoljnega varčevanja in o drugih oblikah prostovoljnega in solidarnega združevanja sredstev v občini,
- odločata o ustanovitvi organizacij združenega dela,
- določata davčno politiko v občini in sprejemata ustrezne odloke in druge splošne akte s področja davkov, taks in drugih dajatev,
- odločata o ukrepih za varstvo človeka in okolja,
- dajeta soglasje k programu organizacij združenega dela, ki opravljajo dejavnosti posebnega družbenega interesa,
- sprejemata odloke in druge splošne akte s področja komunalnega in stanovanjskega gospodarstva, stanovanjskih razmerij, gospo-

darjenju s stavbnimi zemljišči, prispevka za uporabo mestnega zemljišča in drugih področij,

– obravnava vsa vprašanja, ki so pomembna za življenje delovnih ljudi in občanov s področja financiranja družbeno-politične skupnosti, prostorskega planiranja in prostorskega urejanja, izgradnje in ureditve naselij, stanovanjske in komunalne dejavnosti, ter o tem zavzema stališča, daje mnenja in predloge o teh zadevah in odloča, razen če o posamezni zadevi ne odloča posamezni zbor,

– odločata o združevanju sredstev z drugimi občinami in organizacijami skupnih organov, organizacij in služb.

Zbora opravljata enakopravno tudi druge zadeve, če je tako določeno z ustavo, tem statutom ali zakonom.

161. člen

Zbor združenega dela samostojno:

- sprejema odloke in druge splošne akte ter ukrepe za urejanje zadev, ki se nanašajo na družbeni načrt in delitev dohodka,
- obravnava stanje in razvoj posameznih gospodarskih in drugih družbenih področij, medsebojna razmerja v temeljnih organizacijah združenega dela, samoupravne družbeno-ekonomske odnose in delitev dohodka v temeljnih organizacijah združenega dela, druga vprašanja, ki imajo splošen pomen za družbeni in gospodarski razvoj ter o tem zavzema stališča, daje mnenja in predloge in priporočila ter spremlja izvrševanje predpisov in drugih splošnih aktov,
- obravnava vprašanja, ki se nanašajo na uresničevanje samoupravnih pravic in samoupravnih družbenih odnosov delovnih ljudi v združenem delu v občini in odloča o teh vprašanjih,
- usklajuje posamezne in skupne interese delovnih ljudi na vseh področjih združenega dela in samostojnega osebnega dela s sredstvi, ki so last občanov ter odloča o teh vprašanjih,
- obravnava vprašanja s področja samoupravnega sporazumevanja, ga spodbuja in sodeluje pri družbenem dogovarjanju,
- zadrži izvršitev samoupravnega splošnega akta organizacije združenega dela do sklepa ustavnega sodišča, če misli, da je akt v nasprotju z ustavo ali zakonom in uvede postopek za oceno ustavnosti in zakonitosti tega akta,
- obravnava predloge in stališča zborov delovnih ljudi v organizacijah združenega dela ter drugih samoupravnih organizacijah in skupnostih in jih obvešča o svojih ukrepih in sklepih,
- opravlja druge zadeve s področja samoupravnih pravic delovnih ljudi, njihovih dolžnosti in svoboščin, če te zadeve niso v pristojnosti drugega zbora.

162. člen

Zbor krajevnih skupnosti samostojno:

- sprejema odloke in druge splošne akte iz pristojnosti občinske skupščine, ki urejajo življenje in delo občanov v krajevnih skupnostih,
- sproži postopek za samoupravno sporazumevanje krajevnih skupnosti,
- obravnava in usklajuje programe razvoja krajevnih skupnosti v občini ter proučuje, usmerja in spodbuja delo krajevnih skupnosti,
- obravnava vsa vprašanja in odnose, ki so pomembni za življenje delovnih ljudi in občanov v krajevnih skupnostih in ki se nanašajo na področje sodelovanja med krajevnimi skupnostmi v občini in izven nje, gospodarjenja in uporabe dobrin v splošni rabi ter uporabe mestnega zemljišča ter o tem zavzema stališča, daje mnenja in predloge,
- obravnava vprašanja, ki se nanašajo na imena cest, ulic, trgov, poti, parkov na območju občine,
- spodbuja sodelovanje med delegacijami krajevnih skupnosti zaradi uspešnega skupnega reševanja nalog iz pristojnosti zbora in sporazumnega reševanja drugih vprašanih skupnega pomena za delovne ljudi in občane v krajevnih skupnostih, usklajuje delo v krajevnih skupnostih ter o tem daje priporočila, predloge in mnenja,
- obravnava delovanje neposrednih oblik samoupravljanja v krajevnih skupnostih in daje priporočila za razvoj in delovanje teh oblik,
- obravnava pripombe in predloge zborov delovnih ljudi in občanov v krajevnih skupnostih in jih obvešča o svojih ukrepih in sklepih,
- zadrži izvršitev splošnega akta krajevne skupnosti do sklepa ustavnega sodišča, če misli, da je akt v nasprotju z ustavo ali zakonom in uvede postopek za oceno ustavnosti in zakonitosti tega akta,
- opravlja druge zadeve s področja samoupravnih pravic delovnih ljudi in občanov, če te zadeve niso v pristojnosti drugega zbora.

163. člen

Družbeno-politični zbor spremlja politično stanje in razvoj v občini, skrbi, da se na vseh področjih gospodarskega in družbenega življenja uveljavlja temeljna smer socialističnega samoupravnega razvoja in v zvezi s tem zavzema stališča in daje predloge drugim zborom občinske skupščine oziroma skupščinam samoupravnih interesnih skupnosti v zadevah iz pristojnosti občinske skupščine.

Vsakemu zboru daje v okviru njegove pristojnosti stališča v zadevah, ki se nanašajo na temeljna vprašanja, usmerjanja delitve dohodka in delitve osebnih dohodkov, temeljna načela za organizacijo samoupravnih interesnih skupnosti in medsebojna razmerja delavcev na teh področjih ter splošne pogoje javnega obveščanja.

Pristojna zboru in skupščini samoupravnih interesnih skupnosti ne morejo sprejeti odloka ali drugega splošnega akta, ki bi bil v nasprotju s stališčem družbeno-političnega zbora.

Če pristojna zboru ali skupščini samoupravne interesne skupnosti sprejmeta besedilo odloka ali drugega splošnega akta v nasprotju s stališčem družbeno-političnega zbora, sta dolžna neusklajena vprašanja ponovno proučiti in o njem odločati.

164. člen

Odločitev o izločitvi dela dohodka za skupne in splošne družbene potrebe ter o namenu in obsegu sredstev za te potrebe ne more biti sprejeta, če je ne sprejme zbor združenega dela.

165. člen

Skupščine samoupravnih interesnih skupnosti na področjih vzgoje in izobraževanja, kulture, zdravstva in socialnega varstva odločajo enokopravno s pristojnimi zbori občinske skupščine o vprašanih s teh področjih, ki so v pristojnosti teh zborov.

Skupščina samoupravnih interesnih skupnosti otroškega varstva, pokojninskega in invalidskega zavarovanja, stanovanjskega gospodarstva in skupščine drugih samoupravnih interesnih skupnosti, določenih z zakonom, odločajo enakopravno s pristojnimi zbori občinske skupščine o posameznih vprašanih, določenih z zakonom.

Pristojni zbori občinske skupščine samostojno sprejemajo odločitve, s katerimi se začasno uredijo vprašanja, od katerih je bistveno odvisno delo samoupravne interesne skupnosti, če samoupravna interesna skupnost o takih vprašanih ne odloči, ter samostojno sprejemajo z zakonom določene začasne ukrepe nasproti samoupravnim interesnim skupnostim v primerih in pod pogoji, ki veljajo za sprejemanje takih ukrepov nasproti organizacijam združenega dela.

166. člen

Vsak zbor, ki ne sodeluje pri odločanju o posameznem vprašanju, ima pravico, da razpravlja o tem vprašanju, zavzema stališča in daje svoje predloge pristojnim zborom, če gre za vprašanja, ki imajo poseben pomen za izvrševanje njegovih nalog.

Pristojni zbori morajo pred odločitvijo razpravljati o stališčih in predlogih tega zbora.

167. člen

Vsak zbor lahko v okviru svojega delovnega področja zahteva od izvršnega sveta občinske skupščine poročila in mu postavlja vprašanja.

Vsak zbor lahko v okviru delovnega področja zahteva poročila in pojasnila od predstojnikov občinskih upravnih organov.

168. člen

Vsak zbor zaseda in odloča ločeno na svoji seji. Zbori, ki enakovrno sodelujejo pri odločanju, lahko zasedajo skupaj, glasujejo pa ločeno.

169. člen

Zbor veljavno sklepa, če je na seji navzoča večina delegatov v zboru.

Zbor sprejema sklepe in druge akte z večino glasov navzočih delegatov, razen če se z zakonom ali tem statutom ne zahteva posebna večina.

Glasovanje je javno. Če zbor v skladu s poslovníkom tako sklene se glasuje tajno.

4. PREDSEDNIK OBČINSKE SKUPŠČINE IN PREDSEDNIKI ZBOROV

170. člen

Občinska skupščina ima predsednika in enega ali več podpredsednikov.

Občinska skupščina izvoli predsednika in podpredsednika izmed delegatov v občinski skupščini na predlog občinske konference Socialistične zveze delovnega ljudstva po prej opravljenem kandidacijskem postopku s tajnim glasovanjem.

Kandidati so izvoljeni, če so dobili najmanj 2/3 glasov vseh delegatov v skupščini.

Predsednik in podpredsedniki se volijo za 4 leta in ne morejo biti več kot dvakrat izvoljeni za to dolžnost.

171. člen

Predsednik občinske skupščine:

- predstavlja občino,
- sklicuje in vodi skupne seje zborov,
- skrbi, da se dela po skupščinskem poslovníku, skupaj s predsedniki zborov razlaga določbe poslovníkov občinske skupščine in njenih zborov glede pristojnosti zborov in teles občinske skupščine in sprejema stališča o drugih, s poslovníkom občinske skupščine določenih vprašanih, ki so skupnega pomena za delo zborov,
- podpisuje predpise in druge akte, ki jih sprejme občinska skupščina oziroma dva ali več zborov,
- opravlja druge zadeve, ki so mu dane s statutom, poslovníkom in z drugimi predpisi.

Če je predsednik občinske skupščine zadržan, ga nadomestuje podpredsednik, ki ga sam določi.

172. člen

Vsak zbor občinske skupščine ima predsednika, ki ga izvoli zbor izmed delegatov tega zbora na predlog najmanj 5 delegatov tega zbora.

Predsednik zbora se voli za štiri leta in ne more biti več kot dvakrat zaporedoma izvoljen za to dolžnost.

173. člen

Predsednik zbora predstavlja zbor, sklicuje in vodi njegove seje, skrbi, da zbor posluje po poslovníku, podpisuje predpise in druge akte, ki jih sprejme zbor in opravlja druge zadeve, ki so mu dane s statutom, poslovníkom zbora in z drugimi predpisi.

174. člen

Delegacija, katere član je izvoljen za predsednika ali podpredsednika skupščine ali za predsednika zbora, dobi pravico pošiljati na zasedanje zbora drugega delegata, vendar pa delegat, ki je bil izvoljen za navedeno funkcijo, v tem primeru nima pravice glasovati.

175. člen

Za opravljanje administrativno-tehničnih in strokovnih zadev ima občinska skupščina sekretarja. Sekretar skupščine je vodja strokovne skupščinske službe.

Sekretar skupščine s strokovno službo:

- pomaga predsedniku skupščine in predsednikom zborov pri pripravljani in organiziranju sej, se udeležuje sej in skrbi za zapisnike sej;
- poskrbi za poročila, dokumentacijo in drugo gradivo za vprašanja, ki jih obravnavajo zbori in druga telesa občinske skupščine;
- skrbi za izvrševanje sklepov občinske skupščine;
- opravlja kot vodja strokovnih služb v skupščini zadeve, določene s tem statutom, poslovníkom skupščine ali drugimi splošnimi akti občinske skupščine;
- opravlja druge zadeve, določene s poslovníkom ali drugim aktom občinske skupščine in zadeve, ki mu jih poveri predsednik občinske skupščine;
- opravlja vse administrativno-tehnične in strokovne zadeve za Izvršni svet občinske skupščine.

5. STALNA IN OBČASNA DELOVNA TELESA OBČINSKE SKUPŠČINE IN NJENIH ZBOROV

176. člen

Občinska skupščina in njeni zbori lahko ustanovijo komisije odbore in druga stalna ali občasna delovna telesa za preučevanje predlogov, predpisov in drugih aktov, ki jih sprejema občinska

skupščina in njeni zbori in za preučevanje drugih vprašanj iz pristojnosti občinske skupščine.

177. člen

Občinska skupščina ima naslednje stalne komisije:

- komisijo za družbeno nadzorstvo;
- komisijo za prošnje in pritožbe;
- komisijo za zadeve borcev in invalidov;
- komisijo za volitve in imenovanja ter kadrovske zadeve;
- komisijo za odlikovanja;
- komisijo za verska vprašanja;
- statutarno pravno komisijo;
- komisijo za samoupravne akte organizacij združenega dela.

Vsak zbor občinske skupščine ima komisijo za verifikacijo pooblastil in imunitetna vprašanja delegatov.

178. člen

Sestavo, naloge in način dela komisij določi občinska skupščina z odlokom.

179. člen

S sklepom lahko občinska skupščina ali njen zbor ustanovi občasna delovna telesa in določita njihovo delovno področje in sestavo.

180. člen

Komisija in druga delovna telesa občinske skupščine in njenih zborov imajo 5 do 15 članov.

Predsednika in večino članov komisij in drugih delovnih teles imenuje občinska skupščina oziroma njen zbor izmed delegatov, druge člane pa delegirajo družbeno-politične in druge organizacije v občini.

IZVRŠNI SVET

181. člen

Izvršni svet je izvršni organ občinske skupščine. Izvršni svet je v mejah pravic in dolžnosti občine odgovoren občinski skupščini za stanje na vseh področjih družbenega življenja, za izvajanje politike in za izvrševanje predpisov in drugih splošnih aktov ter za usmerjanje in usklajevanje dela občinskih upravnih organov.

Izvršni svet izvršuje svoje pravice in dolžnosti na podlagi in v okviru ustave, zakonov in drugih predpisov.

182. člen

Izvršni svet:

- skrbi za uresničevanje politike občinske skupščine,
- skrbi, da se izvršujejo zakoni, družbeni plan, proračun, odlok in drugi akti občinske skupščine,
- predlaga odloke in druge splošne akte iz pristojnosti občinske skupščine,
- daje občinski skupščini mnenja o predlogih odlokov in drugih splošnih aktov, ki jih skupščini pošljejo pooblaščen predlagatelji,
- predlaga družbeni načrt občine,
- predlaga občinski proračun in zaključni račun o izvršitvi proračuna,
- izvršuje proračun občine,
- izdaja predpise za izvrševanje odlokov in drugih splošnih aktov občinske skupščine,
- skrbi za izvrševanje sklepov in smernic občinske skupščine in posameznih zborov,
- usklajuje in usmerja delo upravnih organov, da bi se zagotovilo izvajanje politike in izvrševanje odlokov in drugih splošnih aktov skupščine,
- nadzoruje delo občinskih upravnih organov,
- skrbi in je odgovoren za to, da občinska uprava kot celota dobro deluje in da opravlja upravne in strokovne naloge, ki jih ima po zakonu in tem statutu,
- odloča v sporu o pristojnosti med posameznimi občinskimi upravnimi organi,
- daje mnenja k predlogom za ustanovitev medobčinskih upravnih organov in spremlja njihovo delo,
- ustanavlja komisije, odbore in druga stalna ali občasna delovna telesa za opravljanje posameznih nalog iz svoje pristojnosti,
- predlaga ukrepe za izboljšanje organizacije in dela občinskih upravnih organov,

- sprejema poslovnik izvršnega sveta,
- opravlja druge zadeve, določene z ustavo, zakonom oziroma tem statutom.

183. člen

Izvršni svet sestavljajo predsednik in 10 članov.

Predsednika izvršnega sveta voli občinska skupščina po prej opravljenem postopku v Socialistični zvezi delovnega ljudstva, člane izvršnega sveta pa na predlog kandidata za predsednika izvršnega sveta in po poprejšnjem mnenju občinske konference Socialistične zveze delovnega ljudstva.

Izvršni svet ima dva podpredsednika, ki ju izmed članov izvršnega sveta izvoli občinska skupščina na skupni seji vseh zborov.

Eden izmed podpredsednikov izvršnega sveta, ki ga določi izvršni svet, skrbi za usklajevanje in organizacijo dela upravnih organov, za koordinacijo dela z drugimi organi in službami, je odredbodajalec finančnega načrta upravnih organov in opravlja druge naloge določene s poslovnikom izvršnega sveta.

Ob izvolitvi članov izvršnega sveta imenuje občinska skupščina na predlog predsednika sveta izmed članov sveta predstojnike upravnih organov, ki bodo vodili temeljne upravne organe.

Predsednika, podpredsednika in člane izvršnega sveta voli občinska skupščina za 4 leta.

Za predsednika in podpredsednike izvršnega sveta je lahko ista oseba izvoljena dvakrat zaporedoma.

Člani izvršnega sveta, predstojniki temeljnih občinskih upravnih organov, so lahko ponovno izvoljeni oziroma imenovani še za 4 leta.

Občinska skupščina sme izjemoma, če to zahtevajo posebno upravičeni razlogi, izvoliti oziroma imenovati takega funkcionarja še za 4 leta.

Občinska skupščina na predlog kandidata za predsednika izvršnega sveta in na podlagi mnenja komisije za volitve in imenovanja odloči o tem, ali so razlogi za ponovno izvolitev člana izvršnega sveta utemeljeni.

184. člen

Predsednik izvršnega sveta ima pravico predlagati občinski skupščini razrešitev posameznih članov sveta in izvolitev novih.

Razrešitev ali ostavka predsednika sveta ali ostavka večine članov izvršnega sveta ima za posledico ostavko celotnega sveta.

Če izvršni svet kolektivno odstopi ali če mu je izglasovana nezaupnica, ostane v svoji funkciji do izvolitve novega sveta.

185. člen

Izvršni svet dela in odloča o vprašanjih iz svoje pristojnosti na seji.

Izvršni svet odloča z večino glasov vseh članov sveta.

186. člen

Predsednik izvršnega sveta predstavlja svet, sklicuje seje sveta in jim predseduje ter skrbi za izvajanje sklepov sveta ter podpisuje akte, ki jih izdaja svet. Predsednik sveta je odredbodajalec za izvrševanje proračuna občine.

Predsednika v primeru odsotnosti ali daljše zadržanosti nadomešča podpredsednik.

187. člen

Člani izvršnega sveta so dolžni izvrševati sklepe sveta, o njih obveščati delavce služb, katere vodijo in skrbeti, da se ti sklepi pravočasno, pravilno in učinkovito izvajajo.

188. člen

Izvršni svet obvešča zbora občinske skupščine o splošnem stanju glede izvajanja politike in izvrševanja zakonov, odlokov in splošnih aktov občinske skupščine in o svojem delu.

Izvršni svet mora občinski skupščini, posameznim zborom na njihovo zahtevo dati poročilo o izvajanju politike in o izvrševanju zakonov, odlokov in drugih aktov občinske skupščine.

189. člen

Člani izvršnega sveta se udeležujejo sej občinske skupščine in njenih zborov ter so dolžni na zahtevo dajati mnenja k osnutkom predpisov in mnenja o drugih vprašanjih iz področja dela izvršnega sveta in občinskih upravnih organov.

190. člen

Pri izvrševanju svojih nalog ima izvršni svet pravico zahtevati od organizacij združenega dela, samoupravnih interesnih skupnosti, drugih samoupravnih organizacij in skupnosti ter državnih organov, da mu dajo podatke in pojasnila o vprašanih iz njihovega delovnega področja. Organizacije in organi so mu te podatke in pojasnila dolžni dati.

191. člen

Vsak član izvršnega sveta ima pravico sprožiti obravnavanje posameznih vprašanj iz pristojnosti sveta, dati pobudo za pripravo predpisov in drugih aktov, za katerih predlaganje je pristojen svet, in predpisov, ki jih sam izdaja, ter predlagati svetu, naj določi načelna stališča in smernice za delo občinskih upravnih organov.

192. člen

Če izvršni svet meni, da ne bo mogel zagotoviti izvajanja določene politike ali izvrševanja odloka ali drugega splošnega akta občinske skupščine, katerega izdaja se predlaga, ali da ne more prevzeti odgovornosti za opravljanje svoje funkcije, če ne bo sprejet predlagani odlok ali drug splošni akt, katerega izdajo predlaga, lahko postavi vprašanje zaupnice.

Vsak zbor občinske skupščine lahko na predlog najmanj desetih delegatov v zboru postavi vprašanje zaupnice izvršnemu svetu.

Vprašanje zaupnice izvršnemu svetu mora občinska skupščina obravnavati.

Če občinska skupščina izglasuje nezaupnico izvršnemu svetu, je ta dolžan odstopiti.

193. člen

Najmanj deset delegatov kateregakoli zbora občinske skupščine lahko v svojem zboru sproži interpelacijo, naj se obravnavajo posamezna politična vprašanja v zvezi z delom izvršnega sveta.

194. člen

Izvršni svet ima sekretarja. Sekretarja izvršnega sveta imenuje na predlog predsednika izvršnega sveta izvršni svet.

Sekretar izvršnega sveta:

- pomaga predsedniku in podpredsednikoma pri pripravljanju in organiziranju sej, se udeležuje sej in skrbi za zapisnike sej,
- poskrbi za poročila, dokumentacijo in drugo gradivo za vprašanja, ki jih obravnava izvršni svet,
- skrbi za izvrševanje sklepov izvršnega sveta,
- opravlja druge zadeve, določene s statutom občine, poslovnikom izvršnega sveta ali drugim splošnim aktom občinske skupščine ali izvršnega sveta,
- opravlja vse druge strokovne zadeve za izvršni svet, ki mu jih poveri predsednik izvršnega sveta.

195. člen

Člani izvršnega sveta uživajo enako imuniteto kot delegati v občinski skupščini.

O imuniteti člana izvršnega sveta odloča svet.

X. OBČINSKA UPRAVA

1. OBČINSKI UPRAVNI ORGANI

196. člen

Občinski upravni organi v okviru svojih pristojnosti in pooblastil:

- izvršujejo zakone, druge predpise in splošne akte občinske skupščine in izvršnega sveta ter skupščin širših družbeno-političnih skupnosti, zagotavljajo njihovo izvrševanje in izvajajo določeno politiko,
- odločajo o upravnih stvareh, opravljajo upravno nadzorstvo in druge upravne zadeve, izdajajo izvršilne predpise in druge upravne akte,
- spremljajo stanje in razvoj na določenem področju, opozarjajo na pojave, ki jih zagotovijo pri izvajanju zakonov in drugih predpisov ter določene politike in dajejo pobude za reševanje vprašanj s teh področij,
- pripravljajo predpise in druge splošne akte in opravljajo druge strokovne zadeve v okviru svoje pristojnosti za potrebe občinske skupščine, posameznih zborov, izvršnega sveta in drugih organov in teles skupščine,

– opravljajo druge naloge, ki spadajo v njihovo pristojnost na podlagi ustave, zakonov in drugih splošnih aktov.

197. člen

Občinski upravni organi so samostojni v okviru svojih pooblastil in za svoje delo odgovarjajo občinski skupščini in izvršnemu svetu.

Upravni organi so pri svojem delu dolžni ravnati v skladu z načelnimi stališči in smernicami občinske skupščine in izvršnega sveta. Upravni organi sodelujejo med seboj, z upravnimi organi drugih družbeno-političnih skupnosti ter z organizacijami združenega dela in drugimi samoupravnimi organizacijami in skupnostmi o vprašanih, na katerih imajo te organizacije in skupnosti interes in zagotavljajo medsebojno obveščanje o delu.

198. člen

Upravni organi s svojim delom zagotavljajo na področjih, ki spadajo v njihovo pristojnost in na katerih so neposredno odgovorni za izvrševanje predpisov, učinkovito uresničevanje pravic in interesov delovnih ljudi, organizacij združenega dela in drugih samoupravnih organizacij in skupnosti ter redno seznanjajo skupščino in izvršni svet o stanju na posameznih področjih, ju obveščajo o svojih ugotovitvah ter dajejo predloge za uspešnejše in učinkovitejše delovanje občinske uprave.

Na področjih iz pristojnosti samoupravnih interesnih skupnosti, delovnih organizacij posebnega družbenega interesa in drugih skupnosti in organizacij, kjer te skupnosti in organizacije samostojno spremljajo dogajanja, sodelujejo pri oblikovanju in izvajanju politike, predlagajo in izvajajo ustrezne ukrepe ter dajejo predloge iz svojega delovnega področja. Občinski upravni organi sodelujejo s temi skupnostmi in organizacijami, izmenjujejo stališča in zagotavljajo medsebojno obveščanje o delu, še posebej pa v zadevah, v katerih samoupravne interesne skupnosti soodločajo z občinsko skupščino.

199. člen

Upravne zadeve iz občinske pristojnosti opravljajo temeljni upravni organi in drugi upravni organi.

Temeljni občinski upravni organi so:

- oddelek za gospodarstvo in finance,
- oddelek za družbene dejavnosti in splošne zadeve,
- oddelek za narodno obrambo,
- uprava za dohodke,
- geodetska uprava,
- odsek za notranje zadeve.

Spremembe o organizaciji občinskih temeljnih upravnih organov in drugih občinskih upravnih organov določa občinska skupščina z odlokom na predlog izvršnega sveta.

Odlok vsebuje tudi določbe o področju dela posameznih temeljnih in drugih upravnih organov ter kdo določa njihovo notranjo organizacijo in sistemizacijo delovnih mest.

200. člen

Z zakonom in odlokom občinske skupščine na podlagi zakona se lahko poveri organizacijam združenega dela in drugim samoupravnim organizacijam in skupnostim, družbenim organizacijam, društvom in drugim organizacijam, da urejajo s svojimi akti določene odnose širšega interesa, da odločajo v posamičnih zadevah o določenih pravicah in obveznostih in da izvršujejo druga javna pooblastila.

Z zakonom in odlokom občinske skupščine na podlagi zakona se lahko določi, kako se izvršujejo javna pooblastila, ki so poverjena posameznim organizacijam in skupnostim, kot tudi določajo pravice skupščine in drugih organov družbeno-politične skupnosti glede dajanja smernic tem organizacijam in skupnostim in opravljanja nadzora v zvezi z izvrševanjem javnih pooblastil.

201. člen

Predstojnik upravnega organa organizira in vodi delo organa ter je za njegovo delo in izvrševanje nalog in zadev iz pristojnosti upravnega organa, ki ga vodi, osebno odgovoren.

Predstojnik upravnega organa mora poročati o stanju na ustreznem upravnem področju in o delu upravnega organa, ki ga vodi z zborom občinske skupščine in izvršnemu svetu.

Na zahtevo občinske skupščine, njenega zbora ali njihovih delovnih teles mora dati obvestila in pojasnila o vprašanih s področja organa, ki ga vodi. Na vprašanje delegatov na seji je dolžan dati odgovor.

202. člen

Delo upravnih organov je javno, kolikor ni z zakonom ali aktom občinske skupščine, izdanim na podlagi zakona, določeno, da je treba posamezne podatke varovati kot tajnost oziroma, da se ne smejo objaviti.

203. člen

Delavci, ki opravljajo naloge upravnega organa, sestavljajo delovno skupnost upravnega organa.

Pravice, dolžnosti in odgovornosti delavcev delovne skupnosti upravnega organa se urejajo s samoupravnimi akti delovne skupnosti na podlagi ustave in zakona.

Občinska skupščina zagotovi s proračunom sredstva za delo občinskih upravnih organov glede na pomen, zapletenost in obseg nalog teh organov.

XI. AKTI OBČINSKE SKUPŠČINE IN NJENIH ORGANOV

204. člen

Občinska skupščina in njeni organi sprejemajo predpise in druge splošne ter druge akte v okviru svojih pravic in dolžnosti.

205. člen

Sprejem predpisa ali splošnega akta lahko predlaga vsak delegat v svojem zboru, izvršni svet, skupščina samoupravne interesne skupnosti, komisija občinske skupščine oziroma zbora in samoupravni organ organizacije združenega dela, krajevne skupnosti in druge samoupravne organizacije in skupnosti.

Vsak zbor lahko predlaga sprejem predpisa ali splošnega akta, ki ga sprejema drug zbor oziroma zbora enakopravno.

206. člen

Predpis ali splošni akt, ki ga sprejema zbor, je sprejet, če zanj glasuje večina vseh na seji navzočih delegatov tega zbora.

Predpis ali splošni akt, pri katerega sprejemanju sodelujeta zbora enakopravno, je sprejet, če ga zbora sprejmeta v enakem besedilu.

Določba prejšnjega odstavka velja tudi, kadar skupščina samoupravne interesne skupnosti enakopravno soodloča z zborom združenega dela in zborom krajevnih skupnosti.

207. člen

Če se zbora po dveh zaporednih obravnavah spornega vprašanja ne zedinita glede besedila predloga odloka ali drugega akta, postavi ta skupno komisijo, v katero izvoli vsak zbor enako število članov. Skupna komisija pripravi predlog za uskladitev spornih vprašanj.

Če se skupna komisija ne sporazume ali če zbora ne sprejmeta njenega predloga, se predlog odloži z dnevnega reda.

Predlog se lahko ponovno da na dnevni red po preteku šestih mesecev na predlog enega zbora ali izvršnega sveta, po sklepu obeh zborov pa lahko že prej. Če ostane usklajevalni postopek brez uspeha, lahko izvršni svet predlaga izdajo začasnega ukrepa in izdela predlog takšnega ukrepa, če meni, da bi lahko zaradi tega, ker akt ni bil sprejet, nastala za družbeno skupnost občutna škoda.

V primeru, če zbora ne sprejmeta predloga začasnega ukrepa v enakem besedilu, lahko izvršni svet razglasi za sprejet akt o začasnih ukrepih v besedilu, v katerem ga je sprejel zbor združenega dela.

Če zbor oziroma zbora občinske skupščine, ki sta sprejela besedilo predpisa ali drugega splošnega akta v nasprotju s stališčem družbeno-političnega zbora tudi po poročnem odločanju nista uskladila svojih stališč, postavijo vsi zbori skupno komisijo, v katero izvoli vsak zbor enako število članov. Skupna komisija pripravi predlog za uskladitev spornih vprašanj.

Če se skupna komisija ne sporazume ali če zbori ne sprejmejo njenega sporazumnega predloga, se obravnava predlog na skupni seji zborov; če se tudi na skupni seji zbori ne zedinijo, se predlog odloži z dnevnega reda. Predlog se lahko ponovno da na dnevni red po preteku šestih mesecev na predlog enega zbora ali izvršnega sveta, po sklepu zborov pa lahko že prej.

Dokler se pristojni zbor oziroma pristojna zbora ne zedinita z družbeno-političnim zborom o spornem vprašanju, ne more pristojni zbor oziroma pristojna zbora urediti tega vprašanja z odlokom oziroma drugim splošnim aktom.

Določbe tega člena se smiselno uporabljajo tudi, kadar skupščina samoupravne interesne skupnosti enakopravno soodloča z zborom združenega dela in zborom krajevnih skupnosti.

208. člen

Vse akte, predpise in splošne akte sprejemajo občinska skupščina in njeni organi z večino glasov navzočih delegatov oziroma članov, če s posebnimi predpisi ni drugače določeno.

209. člen

Postopek za sprejemanje predpisov in splošnih ter drugih aktov občinske skupščine in njenih organov se natančneje določi s poslovnikom.

210. člen

Predpis ali splošni akt se objavi v uradnem glasilu in začne veljati osmi dan po objavi, če ni v samem predpisu drugače določeno. Samo iz posebno utemeljenih razlogov se lahko določi, da začne predpis veljati prej kot osmi dan po objavi ali istega dne, ko je bil objavljen.

Družbeni načrt in proračun ter predpisi, ki so izdani za njuno izvrševanje, se uporabljajo za čas, za katerega veljata družbeni načrt oziroma proračun.

211. člen

Predpis in drug splošni akt občinske skupščine velja za območje občine, če ni v predpisu ali splošnem aktu določeno, da velja le za del območja občine.

XII. JAVNOST DELA ORGANOV IN ORGANIZACIJ

212. člen

Delo občinske skupščine in njenih organov, organov upravljanja organizacij združenega dela, krajevnih skupnosti in drugih samoupravnih organizacij in skupnosti ter družbeno-političnih organizacij in društev je javno.

213. člen

Občinska skupščina, organi samoupravljanja interesnih skupnosti in organizacij združenega dela posebnega družbenega pomena so dolžni pravočasno in pravilno seznanjati javnost o pripravi, sprejemu aktov ali ukrepov ter izvrševanju nalog iz svojega delovnega področja, o vprašanjih, ki so predmet družbenih dogovorov ali samoupravnih sporazumov ter o predlogih odločitev, ki zadevajo najširši krog delovnih ljudi in občanov.

Organizacije združenega dela, krajevne skupnosti ter druge skupnosti in organizacije so dolžne objektivno, popolno in pravočasno seznanjati delovne ljudi in občane o dogodkih, pojavih in dejavnostih v organizacijah združenega dela ter krajevnih skupnostih in družbenem življenju v občini.

214. člen

Občinska skupščina in njeni organi, organizacije združenega dela, krajevne skupnosti, samoupravne interesne skupnosti ter druge organizacije in skupnosti seznanjajo delovne ljudi in občane na zborih, s posebnimi poročili, publikacijami in podobno, prek internih glasil, občinskega glasila in prek drugih sredstev javnega obveščanja.

Vsi predpisi in drugi splošni akti občinske skupščine se razen v uradnem glasilu lahko objavljajo tudi na krajevno običajen način.

215. člen

O delu občinske skupščine obveščajo javnost predsednik občinske skupščine, predsednik zbora, predsednik izvršnega sveta ter za posamezne upravne organe predstojniki teh organov.

Osebe iz prvega odstavka tega člena lahko pooblastijo tudi druge osebe za obveščanje javnosti.

216. člen

Statuti organizacij združenega dela ter drugih samoupravnih organizacij in skupnosti določajo način in osebe, ki so odgovorne in pooblaščenice za obveščanje javnosti ter zadeve in podatke, ki pomenijo tajnost ali se ne smejo objaviti.

217. člen

S področja dela občinske skupščine in njenih organov so tajni in se ne smejo objaviti:

- podatki iz načrtov in programov dela teritorialne obrambe,
- podatki o organizaciji civilne zaščite,
- podatki o strateških objektih,
- podatki o opremljenosti splošnega ljudskega odpora.

218. člen

Seje občinske skupščine so javne.

Predstavniki organov upravljanja v organizacijah združenega dela krajevnih skupnosti, samoupravnih interesnih skupnostih in drugih samoupravnih organizacijah in skupnostih so lahko navzoči na sejah občinske skupščine, razen kadar so seje tajne, in v skladu s poslovnikom lahko sodelujejo v delu skupščine.

219. člen

Uresničevanje načela javnosti ne sme biti v nasprotju z interesi varnosti, in obrambe države in z drugimi družbenimi interesi, ki jih določa zakon.

XIII. ODGOVORNOST NOSILCEV SAMOUPRAVNIH, JAVNIH IN DRUGIH FUNKCIJ

220. člen

Vsi organi in organizacije in drugi nosilci samoupravnih, javnih in drugih družbenih funkcij opravljajo svojo funkcijo na podlagi in v okviru ustave, zakonov, statutov in danih pooblastil.

Vsi nosilci samoupravnih, javnih in drugih družbenih funkcij so pri svojem delu in opravljanju funkcij pod družbenim nadzorom.

221. člen

Vsak nosilec družbene funkcije v občinski skupščini in njenih organih, ki ga voli ali imenuje občinska skupščina, je skupščini osebno odgovoren za opravljanje svoje funkcije. Občinska skupščina so kolektivno odgovorni izvršni svet in delovna telesa, ki jih imenuje občinska skupščina.

222. člen

Funkcionarji občinske skupščine so osebno odgovorni za opravljanje svoje funkcije v okviru svojih pravic, dolžnosti in pooblastil. V okviru politične odgovornosti lahko občinska skupščina funkcionarja odpokliče ali razreši funkcije, postavi vprašanje njegove zapuščine in poda oceno njegovega dela.

Način in postopek izvajanja politične odgovornosti funkcionarjev podrobneje določa poslovnik.

223. člen

Organizacije združenega dela, krajevne skupnosti, samoupravne interesne skupnosti in druge samoupravne organizacije in skupnosti, samoupravne interesne skupnosti in druge samoupravne organizacije in skupnosti, družbeno-politične organizacije, delegacije in delegati imajo pravico podati pobudo za ugotovitev politične odgovornosti delegatov, funkcionarjev skupščine in delavcev občinskih upravnih organov ter drugih strokovnih služb.

Občinska skupščina in drugi pristojni organi so dolžni obravnavati pobudo, proučiti navedbe v pobudi ter ugotoviti dejansko stanje ter storiti vse potrebne ukrepe. O svojih ukrepih so dolžni obvestiti pobudnike.

224. člen

Izvoljeni ali imenovani nosilec samoupravne, javne ali druge funkcije ima pravico odstopiti in odstop obrazložiti.

XIV. SODELOVANJE OBČINE Z DRUŽBENO-POLITIČNIMI SKUPNOSTMI TER DRUGIMI SKUPNOSTMI IN ORGANIZACIJAMI

225. člen

Občina Krško po načelu prostovoljnosti in solidarnosti sodeluje z drugimi občinami in organizacijami, ki delujejo na področju izpolnjevanja nalog občin.

Za urejanje določenih zadev skupnega pomena lahko občina Krško z eno ali več drugimi občinami ustanovi skupni medobčinski organ samoupravljanja, ali pa se združi v regionalno skupnost občin. V medobčinskem organu samoupravljanja in v medobčinski skupnosti delegati združenih občin usklajujejo svoja stališča ter se dogovarjajo o urejanju skupnih vprašanj.

Zadeve, ki so skupnega pomena, se določijo z dogovorom občin in opredelijo v statutu občine in v statutu medobčinskega organa samoupravljanja.

V skupni medobčinski organ samoupravljanja – svet posavskih občin – pošiljajo svoje delegate skupščine občine Posavja.

226. člen

Upoštevaljoč načela iz predhodnega člena je skupščina občine Krško skupaj s skupščinami občin Brežice in Sevnica ter družbeno-političnimi organizacijami vseh navedenih občin ustanovila svet posavskih občin kot skupni medobčinski organ samoupravljanja.

Svet posavskih občin ima svoj statut, ki ga sprejme po predhodni razpravi v skupščinah združenih občin in z njihovim predhodnim soglasjem.

Svet posavskih občin kot skupni medobčinski organ samoupravljanja za območje navedenih občin ureja zadeve, ki so skupnega pomena za celotno območje – regijo in usmerja, usklajuje in določa enotno politiko družbeno-ekonomskega, kulturnega in urbanistično prostorskega razvoja regije.

Svet zlasti:

- sprejema dolgoročni in srednjeročni program gospodarskega in družbenega razvoja regije v soglasju z občinsko skupščino,

- sprejema dolgoročne in srednjeročne programe razvoja posameznih dejavnosti v soglasju z občinsko skupščino,

- sprejema regionalni prostorski plan v soglasju z občinsko skupščino,

- spremlja gospodarska gibanja na območju Posavja, usklajuje politiko cen, finančno in davčno politiko občin, politiko na področju urbanizma, komunalnega in stanovanjskega gospodarstva, prometa, vzgoje in izobraževanja, kulture in znanosti, telesne kulture, zdravstvenega in družbenega varstva, narodne obrambe in samozaščite, kadrovske politike in varstvo okolja,

- izvaja po predhodnem pooblastilu občinskih skupščin za celotno območje regije koristne ali nujne družbene akcije, organizira pripravo in izdelavo raznih strokovnih elaboratov, organizira referendum, ankete ipd.,

- zavzema skupna stališča in predloge do vprašanj, ki jih urejajo druge družbeno-politične organizacije,

- razpolaga z namenskimi in drugimi sredstvi, ki mu jih izrecno prepustijo občina ali druge organizacije,

- ustanavlja delovna telesa in strokovne službe za pospeševanje svojih nalog,

- tekoče obvešča občinske skupščine o svojem delu in jim daje letno poročilo o svojem delu in problematiki regije,

- sprejema statut in poslovnik za delo sveta.

227. člen

V svet posavskih občin delegira občinska skupščina Krško 9 delegatov po tehle načelih:

1. zbor združenega dela 5 delegatov, in sicer 3 delegate izmed delovnih ljudi v TOZD, enega delegata izmed delovnih ljudi v kmetijski, obrtni in drugih podobnih dejavnostih skupaj z delavci, s katerimi združujejo svoje delo in delovna sredstva, in 1 delegata izmed delovnih ljudi v delovnih skupnostih državnih organov, družbeno-političnih skupnosti in društev ter drugih delovnih skupnosti, ki niso organizirane kot OZD ter aktivne vojaške osebe in civilne osebe v službi v oboroženih silah SFRJ;

2. zbor krajevnih skupnosti 2 delegata izmed delovnih ljudi v krajevnih skupnostih;

3. družbeno-politični zbor 2 delegata izmed delovnih ljudi v družbeno-političnih organizacijah.

228. člen

Zaradi skupnega reševanja pomembnih vprašanj, ki zadevajo delovanje občine, občinske skupščine in njenih organov, zaradi izmenjave mnenj in izkušenj, usklajevanja stališč in predlogov, je občina Krško včlanjena in aktivno deluje v Skupnosti slovenskih občin.

Občino v skupnosti slovenskih občin zastopajo delegati, ki jih določi občinska skupščina.

229. člen

Zaradi trdne pripadnosti jugoslovanski skupnosti in povezanosti z vsemi narodnostmi v Jugoslaviji občina Krško podpira in pospešuje sodelovanje z občinami v Sloveniji in v bratskih republikah SFRJ, navezuje pa občasne ali trajne prijateljske vezi tudi s posameznimi občinami, organizacijami ali mesti v tujini.

V okviru teh vezi občina pospešuje krepitev prijateljstva, spoznavanje med ptebivalci, izmenjave informacij in izkušenj na področju delovanja občine in družbeno-političnih organizacij, sodeluje pri organizaciji prireditvev v prijateljskih občinah, športnih tekmovanj in podobno.

Prijateljsko sodelovanje občine Krško po tem členu usmerja in vodi izvršni svet občine, ki v ta namen lahko oblikuje posebno delovno telo. Načelno politiko sodelovanja, sklepe o pobratenu ali trajnem prijateljskem sodelovanju sprejema občinska skupščina (enakopravno vsi zbori).

1. Sodelovanje občine s SR Slovenijo

230. člen

Občinska skupščina in njeni organi sodelujejo z republiško skupščino in njenimi organi, izmenjujejo mnenja o zadevah, ki so pomembne za občino in republiko ter dajejo mnenja, predloge in stališča o predlogih aktov in o vprašanih, ki jih obravnava republiška skupščina. Občinska skupščina lahko da republiški skupščini predlog za izdajo zakona in je pooblaščen predlagatelj zakonskega predloga.

Občinski upravni organi so dolžni na zahtevo republiških upravnih organov dati poročila, obvestila in mnenja v zvezi z reševanjem upravnih zadev.

231. člen

Občinska skupščina sodeluje s skupščino SR Slovenije na zasedanjih delegatov zbora občin tako, da na zasedanje delegatov zbora občin delegira svojega delegata v skladu z ustavo, statutom, zakonom in poslovníkom občinske skupščine.

232. člen

Izvršni svet ugotovi, kateri zbor občinske skupščine je pristojen za obravnavo vprašanja, ki je na dnevnem redu zbora občin, za sprejem mnenj, stališč in predlogov te za delegiranje delegata.

XV. SPREMEMBA STATUTA OBČINE

233. člen

Pobudo za spremembo statuta lahko dajo občinska skupščina, njen zbor ali izvršni svet, organizacije združenega dela, samoupravne interesne skupnosti, krajevne skupnosti, družbenopolitične organizacije in druge samoupravne organizacije in skupnosti.

234. člen

O pobudi, da se začne postopek za spremembo statuta, razpravlja izvršni svet in jo s svojim stališčem predloži občinski skupščini. O uvedbi postopka za spremembo statuta odloča občinska skupščina na seji vseh zborov.

235. člen

Na podlagi sprejetega sklepa o uvedbi postopka za spremembo statuta pripravi posebna komisija občinske skupščine osnutek sprememb statuta in ga predloži občinski skupščini. Osnutek sprememb statuta da občinska skupščina v javno razpravo.

Po končani javni razpravi poda posebna komisija občinski skupščini predlog sprememb statuta.

Sprememba statuta je sprejeta, če zanjo glasujeta 2/3 delegatov vsakega zbora občinske skupščine.

236. člen

V slučaju ugotovljene potrebe ali obveze, da se katera od posameznih določb statuta uskladi ali dopolni z ustavo, ustavnimi dopolnili, ustavnim zakonom in zakonom, občinska skupščina uskladi ali dopolni statut z odlokom, ki ga sprejme z dvotretjinsko večino glasov delegatov vsakega zbora občinske skupščine.

XVI. KONČNE DOLOČBE

237. člen

Odloki in drugi splošni akti, ki jih morajo po določilih tega statuta izdati občinska skupščina in njeni organi, morajo biti izdani najkasneje do 31. decembra 1974.

Do roka iz prejšnjega odstavka morajo biti s statutom usklajeni tudi dosednji predpisi občinske skupščine in njenih organov.

238. člen

Statut se objavi v Skupščinskem Dolenjskem listu in začne veljati osmi dan od dneva objave, uporablja pa se od dneva sprejetja. Z dnem uveljavitve tega statuta preneha veljati statut občine Krško (Ur. vestnik okraja Celje, št. 36-284/64) z vsemi kasnejšimi spremembami in dopolnitvami.

Številka: 011-11/73

Datum: 7. 3. 1974

Predsednik
občinske skupščine Krško:

JOŽE RADEJ, l. r.

OBČINA ČRNOMELJ**194.**

Na podlagi 11. in 47. člena zakona o financiranju družbenopolitičnih skupnosti v Socialistični republiki Sloveniji (Uradni list SRS št. 36/64, 43/67, 40/68, 43/70) in 163. člena statuta občine Črnomelj je skupščina občine Črnomelj na seji zborna zbrana združenega dela, zborna krajevnih skupnosti in družbenopolitičnega zbora, dne 3. 6. 1974 sprejela

ODLOK

o proračunu občine Črnomelj za leto 1974

1. člen

Proračun občine Črnomelj za leto 1974 obsega:
– dohodke v znesku 13.559.000 din
od tega:
– razporejene dohodke v znesku 13.559.000 din

2. člen

Od dohodkov občinskega proračuna za leto 1974 pripada rezervnemu skladu 1% vseh proračunskih dohodkov, doseženih v letu 1974, razen dohodkov, ki se izločijo v mesečnem obračunu po 4. odstavku 10. člena zakona o sredstvih rezerv (Uradni list SFRJ št. 26/72).

3. člen

Sredstva, ki so v posebnem delu proračuna, razporejena za redno dejavnost državnih organov, se odvajajo na njihov račun, koristijo pa se po finančnem načrtu upravnega organa.

Uprava občinske skupščine razpolaga v skladu s predpisi z vsemi sredstvi, ki so ji dodeljena za redno dejavnost. Uprava občinske skupščine uporabi kot svoja sredstva tudi dohodke, ki jih doseže s svojo dejavnostjo.

4. člen

Vse dohodke, razporejene v posebnem delu proračuna po uporabnikih in natančnejših namenih, bo občina črpala neposredno iz proračuna.

5. člen

Če bo zaostajalo pritekanje proračunskih dohodkov tako, da ne bodo doseženi v višini iz 1. člena tega odloka, bo izvršni svet skupščine občine začasno zadržal uporabo sredstev ali začasno zmanjšal zneske sredstev, ki so v proračunu razporejeni za posamezne namene.

O tem mora izvršni svet obvestiti skupščino občine in ji predlagati ustrezno spremembo proračuna.

6. člen

Isršni svet skupščine občine se pooblašča, da v upravičenih primerih razporeja sredstva v okviru glavnih namenov med bližnje namene.

7. člen

Pregled dohodkov proračuna občine Črnomelj za leto 1974 in razpored dohodkov sta zajeta v bilanci proračuna za leto 1974, ki je sestavni del splošnega dela proračuna.

8. člen

Ta odlok začne veljati osmi dan po objavi v Skupščinskem Dolenjskem listu, uporablja pa se od 1. januarja 1974.

Številka: 400-6/73

Datum: 3. 6. 1974

Predsednik občinske skupščine Črnomelj:
ing. MARTIN JANŽEKOVIC, l.r.

PREGLED DOHODKOV IN RAZPORA DA DOHODKOV PRORAČUNA OBČINE ČRNOMELJ ZA LETO 1974

Vrsta dohodkov	Imenovanje dohodkov	Skupaj
1	Davki iz osebnega dohodka	2.245.000
2	Prometni davek, davek na premoženje in na dohodke od premoženja	5.225.000
3	Takse	558.000
5	Dohodki po posebnih predpisih	92.000
6	Drugi dohodki	135.000
7	Prenesena sredstva	197.000
8	Dopolnilna sredstva	1.061.000
	Sredstva iz solidarnostnega sklada občin Slovenije	4.046.000
	Skupaj:	13.559.000

Glavni namen	Razpored dohodkov	Skupaj
03	Kulturno prosvetna dejavnost	136.000
04	Socialno skrbstvo	1.805.200
05	Zdravstveno varstvo	260.000
06	Komunalna dejavnost	600.000
07	Delo državnih organov	5.685.036
12	Dejavnost krajevnih skupnosti	800.000
13	Dejavnost družbenopolitičnih organizacij in društav	619.400
14	Negospodarske investicije	1.197.000

16	Gospodarski posegi	1.976.364
17	Proračunske obveznosti iz prejšnjih let	380.000
19	Rezervni sklad	100.000
	Skupaj:	13.559.000

OBČINA KOČEVJE**195.**

Temeljna telesno kulturna skupnost Kočevje

razglašaja:

1. sklenjen je samoupravni sporazum o programu Temeljne telesnokulturne skupnosti Kočevje za leto 1974 in o združevanju sredstev za njegovo uresničitev.

2. S samoupravnim sporazumom o programu Temeljne telesnokulturne skupnosti v letu 1974 in o združevanju sredstev za njegovo uresničitev je določena naslednja prispevna stopnja, kot to določa 5. člen tega sporazuma:

za uresničitev programa iz 2. člena bodo delovni ljudje zagotovili sredstva s svojimi prispevki, ki jih bodo združevali v Temeljni telesnokulturni skupnosti. Te prispevke bodo plačevali:

– delavci v združenem delu iz svojih osebnih dohodkov po stopnji 0,51%.

– občani, ki z osebnim delom z lastnimi sredstvi opravljajo gospodarsko ali negospodarsko dejavnost in se jim ugotavlja dohodek, po stopnji 0,51%.

Predsednik IO temeljne telesnokulturne skupnosti Kočevje:
prof. SAŠA BIŽAL, l.r.

196.

Isršni odbor Temeljne izobraževalne skupnosti Kočevje

razglašaja:

1. sklenjen je samoupravni sporazum o sprejetju programa Temeljne izobraževalne skupnosti Kočevje za leto 1974 in o združevanju sredstev za njegovo uresničitev.

2. Za uresničitev programa Temeljne izobraževalne skupnosti Kočevje v letu 1974 in za

solidarnostna sredstva iz 5. člena samoupravnega sporazuma udeleženci tega sporazuma prispevajo 5,87% od svojih bruto osebnih dohodkov oziroma od zneskov, ki se štejejo za bruto osebni dohodek, če z osebnim delom z lastnimi sredstvi opravljajo dejavnost, od katere se jim ugotavlja dohodek.

Iz skupne stopnje 5,87% se za program Temeljne izobraževalne skupnosti Kočevje v letu 1974 zagotavljajo sredstva po stopnji 5,03%, za skupen solidarnostni sklad pa po stopnji 0,84% od bruto osebnih dohodkov.

Predsednik IO Temeljne izobraževalne skupnosti Kočevje:
MIRKO KAMBIČ, l.r.

197.

Svet za otroško varstvo pri Temeljni izobraževalni skupnosti Kočevje

razglašaja:

1. sklenjen je samoupravni sporazum o programu otroškega varstva v letu 1974 in o združevanju sredstev za njegovo uresničitev v občini Kočevje.

2. S samoupravnim sporazumom o programu otroškega varstva v letu 1974 in o združevanju sredstev za njegovo uresničitev so določene naslednje prispevne stopnje:

a) skupnosti otroškega varstva občine Kočevje

– delavci, vojaške osebe in občani, ki z osebnim delom z lastnimi sredstvi opravljajo gospodarsko ali negospodarsko dejavnost iz osebnih dohodkov po stopnji 0,43%;

– upokojenci in invalidi od izplačanih pokojnin in invalidnin po stopnji 0,40%;

b) republiški skupnosti otroškega varstva

– delavci in občani, ki z osebnim delom z lastnimi sredstvi opravljajo gospodarsko ali negospodarsko dejavnost, iz osebnih dohodkov po stopnji 2,43%;

– upokojenci in invalidi od izplačanih pokojnin in invalidnin po stopnji 1,85%.

Predsednica sveta za otroško varstvo pri Temeljni izobraževalni skupnosti Kočevje:
NADA PAPEŽ, l.r.

198.

Izvršni odbor Temeljne kulturne skupnosti občine Kočevje

razglša:

1. sklenjen je samoupravni sporazum o programu Temeljne kulturne skupnosti Kočevje za leto 1974 in o združevanju sredstev za njegovo uresničitev.

2. S samoupravnim sporazumom o programu TKS Kočevje v letu 1974 in o združevanju sredstev za njegovo uresničitev je določena naslednja prispevna stopnja, kot to določa 2. člen tega sporazuma in se glasi:

za uresničitev programa iz 1. člena bodo delavci v združenem delu, ki jih predstavljajo pooblaščenimi podpisniki, združevali sredstva iz svojih osebnih dohodkov po skupni stopnji 0,79 %, ki se v skladu z reševanjem nalog, ovrednotenih na podlagi enotnih meril, dogovorjenih med kulturnimi skupnostmi, razdeli:

a. za Temeljno kulturno skupnost 0,61 %

b. za Kulturno skupnost Slovenije 0,18 %

Kočevje, 9. 6. 1974

Predsednik IOTKS Kočevje:
prof. MILOŠ HUMEK, l.r.

OBČINA KRŠKO

199.

Skupščina občine Krško, ki jo zastopa predsednik Kurent ing. Niko, ter organizacije združenega dela: IGM „Sava“ Krško, ki jo zastopa direktor Mulej ing. Jože, SGP „Pionir“ Novo mesto, TOZD gradbeni sektor Krško, ki ga zastopa direktor Kežman Vladimir, Cestno podjetje Novo mesto, TOZD Asfaltna baza Drnovo, ki jo zastopa direktor Drnovšek Anton ing., Cestni sklad pri SO Krško, ki ga zastopa predsednik upravnega odbora sklada Dular Roman, in Kmetijska zemljiška skupnost Krško, ki jo zastopa tajnik Kovačič Andrej, sklenejo naslednji

SAMOUPRAVNI SPORAZUM
o odškodnini za izkoriščeni gramoz v gramoznicah na Krškem polju

I.

Podpisniki tega sporazuma kot nesporno ugotovijo, da z izkoriščanjem gramoz na Krškem polju nastaja določena

družbena škoda zaradi začasno izgubljenih zemljišč, ki bi bila lahko uporabljena v druge, družbeno koristne namene, pri tem pa ožja družbena skupnost nima neposredne materialne koristi. Še več, zaradi črpanja gramoz na Krškem polju so ceste dodatno obremenjene in so s tem izpostavljene večjim škodbam.

II.

Kot nadomestilo za nastalo škodo se uporabniki teh zemljišč: IGM „Sava“ Krško, SGP „Pionir“ Novo mesto, TOZD gradbeni sektor Krško, Cestno podjetje Novo mesto, TOZD asfaltna baza Drnovo, obvežejo, da bodo od izkoriščenega gramoz prispevali v Cestni sklad pri SO Krško v letu 1974 10,00 din od 1 m³ izkoriščenega gramoz v razsutem stanju.

III.

Prispevek od m³ izkoriščenega gramoz se v naslednjih letih poveča za odstotek zvišanja prodajne cene gramoz.

IV.

SGP „PIONIR“ Novo mesto, TOZD gradbeni sektor Krško, in Cestno podjetje Novo mesto, TOZD asfaltna baza Drnovo, se obvezujeta, da bosta izkoriščala gramoz načeloma samo za potrebe lastne OZD. Izjemoma sme Cestno podjetje Novo mesto, TOZD asfaltna baza, prodajati sejanec tovarni strešnikov v Dobruški vasi, medtem ko bo OZD IGM „Sava“ Krško prodajala gramoz tudi fizičnim in pravnim osebam.

Podpisniki sporazuma se strinjajo, da cestni sklad pri SO Krško še nadalje izkorišča gramoz v svoji gramoznici za rekonstrukcijo in vzdrževanje cest.

SO Krško pa se obvezuje, da na Krškem polju ne bo dovolila ustanovitve novih podjetij oz. novih enot za izkoriščanje gramoz.

Skupščina občine Krško in Zemljiška kmetijska skupnost Krško bosta zagotovili ustrezne površine za eksploatacijo gramoz na Krškem polju samo podpisnikom tega sporazuma.

V.

Podpisniki se zavezujejo, da bodo prispevek po tem sporazumu nakazovali v Cestni sklad pri SO Krško, na tekoči račun 51600-652-56047 pri SDK Krško, vsako trimesečje.

VI.

Skupščina občine Krško se obvezuje, da bo sredstva, zbrana po tem sporazumu, upora-

bila namensko za izboljšanje cestnega omrežja v občini.

VII.

Kontrolo izkoriščanja gramoz za zaradi obračuna prispevka opravlja s strani predsednika občinske skupščine Krško zato pooblaščen oseba, opravi pa se mesečno na podlagi eksploativiranih količin.

VIII.

Podpisniki tega sporazuma: IGM „Sava“ Krško, SGP „Pionir“ Novo mesto, TOZD gradbeni sektor Krško, Cestno podjetje Novo mesto, TOZD Asfaltna baza Drnovo, ter Cestni sklad pri SO Krško se obvezujejo, da bodo solidarno urejali probleme v zvezi z viški materiala, ki tem podjetjem ostaja pri predelavi, po načelu racionalnega gospodarjenja.

IX.

Ta sporazum začne veljati z dnem objave v Skupščinskem Dolenjskem listu, uporablja pa se od 1. 7. 1974.

Številka: 3-402-32/74

Datum: 30. 5. 1974

Podpisniki:

Občinska skupščina Krško—
predsednik
ing. NIKO KURENT, l.r.

Zemljiška kmetijska skupnost
občine Krško —

tajnik

Andrej Kovačič, l.r.

Cestni sklad pri SO Krško
predsednik UO sklada —

Roman Dular, l.r.

IGM „Sava“, Krško —

direktor

ing. Jože Mulej, l.r.

SGP Pionir Novo mesto, TOZD
gradbeni sektor Krško —

direktor

Vlado Kežman, l.r.

Cestno podjetje Novo mesto
TOZD asfaltna baza Drnovo —

direktor

ing. Anton Drnovšek, l.r.

200.

POPRAVEK ODLOKA O PRORAČUNU OBČINE KRŠKO ZA LETO 1974

Pri prepisovanju odloka o proračunu občine Krško za leto 1974, objavljenem v Skupščinskem Dolenjskem listu št. 12/74, je prišlo do napake.

1. člen se pravilno glasi:

„Proračun občine Krško za leto 1974 obsega:

— dohodke v znesku

18.598.600,00 din

— razporejene dohodke
v znesku 18.567.600,00 din
— nerazporejene dohodke
(tekoča proračunska rezerva)

31.000,00 din“

V 2. členu se 1. alineja pravilno glasi:

„— skladu za negospodarske investicije in komunalno dejavnost 74 % od vplačil prispevka za uporabo mestnega zemljišča — 1.000.000,00 din“

Iz skupščinske pisarne
občinske skupščine Krško

OBČINA RIBNIČA

201.

Na podlagi 9. člena odloka o uvedbi krajevnega samopriskevka za gradnjo objektov družbenega standarda in komunalnih objektov (Ur. l. SRS št. 20/73), 140. člena statuta občine Ribnica (Skupščinski Dolenjski list št. 13/71) in predloga svetov krajevnih skupnosti, je občinska skupščina Ribnica na seji občinskega zbora in zbora delovnih skupnosti 12. 10. 1973 sprejela

PRAVILNIK

o načinu delitve sredstev, zbranih s krajevnim samopriskevkom na območju občine Ribnica

1. člen

S tem pravilnikom se ureja način delitve finančnih sredstev (v nadaljnjem besedilu sredstev) zbranih s krajevnim samopriskevkom (v nadaljnjem besedilu samopriskevkom) v občini Ribnica na območje okoliše Ribnica, Sodražica, Loški potok in Dolenja vas, ki zajemajo območja krajevnih skupnosti, navedenih v prvem členu odloka o uvedbi samopriskevka.

2. člen

Sredstva, zbrana s samopriskevkom, ki se zbirajo na posebnem zbirnem računu za celotno območje občine Ribnica, deli Služba družbenega knjigovodstva območnim okolišem Ribnica, Sodražica, Loški potok in Dolenja vas po ključu, ki ga določa ta pravilnik.

3. člen

Sredstva, zbrana s samopriskevkom, se na podlagi tega pravilnika razporeja na žiro račune skladov, ki se formirajo na območjih okoliših Ribnica, Sodražica, Loški potok in Dolenja vas in se smejo uporabljati samo za namene, predvidene v programih gradenj, sprejetih z razpisom referendumov.

4. člen

Delitev sredstev na žiro račune skladov navedenih območij se izvaja na podlagi osnov in meril, in sicer:

na podlagi proporcionalnega deleža skupnega prebivalstva, ki ima stalno prebivališče na območjih okolih, v odnosu na skupno prebivalstvo občine Ribnica. Od tako ugotovljenih osnov in meril znaša proporcionalni del sredstev na območje okolih

Ribnica 47,39 %

Sodražica 23,23 %

Loški potok 15,00 %

Dolenja vas 14,38 %

od skupnih, na zbirni račun pretečenih sredstev.

Samoprispevek občanov občine Ribnica, ki dosegajo dohodek izven območja SR Slovenije oziroma SFRJ, se steka neposredno na žiro račune posameznih območij.

5. člen

Upravni odbori skladov območjih okolih lahko sprejmejo posebna merila za delitev sredstev, zbranih s samoprispevkom, posameznim krajevnim skupnostim ali naseljem. Merila za delitev morajo temeljiti na programu gradenj.

6. člen

S statuti skladov se lahko ureja tudi razmerja kreditnih

odnosov in pogojev med skladi navedenih območjih okolih.

7. člen

Ta pravilnik začne veljati osmi dan po objavi v Skupščinskem Dolenjskem listu.

Številka: 420-7-74-01

Datum: 28. 9. 1973

Predsednik občinske skupščine Ribnica:
BOGO ABRAHAMSBURG, l.r.

OBČINA TREBNJE

202.

Na podlagi 170. in 193. člena statuta občine Trebnje so zbor združenega dela, zbor krajevnih skupnosti in družbeno-politični zbor skupščine občine Trebnje na skupni seji dne 6. 6. 1974 sprejeli

ODLOK

o oblikovanju skupine delegatov za delegiranje v zbor občin skupščine SR Slovenije

1. člen

Za delegiranje delegatov na zasedanja zbora občin skupščine SR Slovenije se oblikuje sku-

pina delegatov (v nadaljnjem besedilu: delegacija). Delegacija šteje 7 delegatov in jo sestavljajo: 2 delegata zbora združenega dela, 2 delegata zbora krajevnih skupnosti in 3 delegati družbeno-političnega zbora.

Delegacijo izvolijo zbor združenega dela, zbor krajevnih skupnosti in družbeno-politični zbor na skupni seji. Mandatna doba delegacije traja štiri leta.

2. člen

Naloge delegacije so:

– določati temeljna stališča za delo delegatov v zboru občin skupščine SR Slovenije in za njihovo sodelovanje pri odločanju;

– določati delegate za zasedanja zbora občin;

– poročati občinski skupščini o svojem delu in delu delegatov v zboru občin;

– obravnavati poročilo delegatov o delu zasedanja zbora občin.

Pri določanju stališč za delo delegatov mora delegacija izhajati iz interesov in smernic temeljnih samoupravnih organizacij in skupnosti ter smernic občinske skupščine, upoštevajoč pri tem splošne družbene interese in potrebe.

3. člen

Delegacija je za svoje delo odgovorna občinski skupščini.

4. člen

Delegacija določa stališča za delo delegatov v zboru občin.

Za sklicevanje in vodenje sej ter opravljanje drugih nalog delegacije skrbi vodja delegacije, ki ga izmed sebe izvolijo člani delegacije.

Administrativno-tehnična opravila opravlja za delegacijo strokovna služba občinske skupščine, strokovne naloge pa pristojni upravni organi občine.

5. člen

Delegacija lahko zahteva od izvršnega sveta občinske skupščine, posameznih upravnih organov ter temeljnih samoupravnih organizacij in skupnosti mnenja o posameznih vprašanjih, ki jih obravnava, po potrebi pa tudi podatke, ki jih potrebuje za utemeljevanje svojih stališč.

6. člen

Ta odlok začne veljati naslednji dan po objavi v Skupščinskem Dolenjskem listu.

Številka: 02-03/74-1

Datum: 6. 6. 1974

Predsednik občinske skupščine Trebnje:
SLAVKO KRŽAN, l.r.

IGNORANTIA LEGIS NEMINEM EXCUSAT
so rekli že stari Rimljani, pri nas pa velja:
NEPOZNAVANJE ZAKONA NIKOGAR NE OPRAVIČUJE!